

สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา
AESTHETIC REFLECTIONS OF NORA ARTS OF SOUTHERN THAILAND

เอกรินทร์ ชัยจะโปะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

เอกรินทร์ ชัยจะโปะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

AESTHETIC REFLECTIONS OF NORA ARTS OF SOUTHERN THAILAND

AEKKARIN CHAIJAPHO

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
GRADUATE SCHOOL BUNDITPATANASILPA INSTITUTE
YEAR 2021
COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

ชื่อวิทยานิพนธ์	สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา
4006603005	นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ปริญญา	ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทักษะศิลป์
พ.ศ.	2564
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนคุณค่าของโนราประจำถิ่นภาคใต้ 2) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมผ่านเทคนิคการให้เกิดเป็นลวดลายและโครงสร้างของชุดเครื่องแต่งกายโนรา 3) เพื่อนำองค์ความรู้การถักหยาวกกล้วยนำมาประยุกต์สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะสื่อผสมปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนที่อยู่ในภาคใต้และบุคคลทั่วไปได้หันกลับมาเห็นคุณค่าและสืบสาน อนุรักษ์ ศิลปะโนรา

ผู้สร้างสรรค์ พบว่า เครื่องแต่งกายโนราสามารถสะท้อนเอกลักษณ์ศิลปะประจำถิ่นภาคใต้ได้อย่างชัดเจน เปี่ยมด้วยมนต์ขลัง แสดงความอ่อนช้อย พลั้วไหว และมั่นคง อีกทั้งสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคใต้ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เทคนิคสื่อผสม นำวัสดุธรรมชาติ อาทิ หยาวกกล้วย และใบลาน ผสมผสานกับวัสดุสำเร็จรูป โดยใช้เทคนิคการถักเป็นลวดลายเฉพาะที่ผู้สร้างสรรค์ได้ประยุกต์และคิดค้นขึ้นมาใหม่เพื่อให้เกิดเป็นชิ้นงานที่มีกลิ่นอายและคล้ายคลึงกับชุดโนราดั้งเดิม นอกจากนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้นำวิธีการสานในรูปแบบอื่น ๆ มาประยุกต์ เช่น การสานเสื่อกระจูดของภาคใต้ การสานปลาตะเพียนของภาคกลางเกิดเป็นเครื่องประดับที่สวยงามตกแต่งชิ้นงานให้มีความน่าสนใจ และยังนำการร้อยลูกปัดโนรามาประยุกต์ใช้ร้อยวัสดุที่ทำขึ้นจากหยาวกกล้วยและใบลานทำให้เกิดลวดลายต่าง ๆ ที่เพิ่มจุดเด่นเกิดเป็นความสวยงามเฉพาะตัว

คำสำคัญ: โนรา, การถักหยาวกกล้วย, ใบลาน, วัฒนธรรม, ภาคใต้

115 หน้า

Thesis Title	Aesthetic Reflections of Nora Arts of Southern Thailand
4006603005	Mr. Aekkarin Chaijapho
Degree	Master of Fine Arts Program in Visual Arts
Year	2021
Advisor	Assoc. Prof. Supachai Sukkeechote
Co-advisor	Asst. Prof. Dr. Metta Suwannasorn

ABSTRACT

The objectives of this art thesis are: 1) to create a set of artworks reflecting the artistic value of Nora, a local dance in the South of Thailand, 2) to create mixed-media artworks in the form of Nora dance costumes through the technique of weaving, and 3) to apply the weaving technique to mixed-media artworks strengthening awareness, appreciation, and the sustainability of Nora.

The research artist found that Nora costumes uniquely represent the artistic identity of the Southern region; mystically, delicately, yet firmly, these costumes embody and reflect the Southern wisdom. These mixed-media artworks were made from natural materials - such as dried banana stalks and fan palm leaves - with readymade materials. Using a local technique of weaving, the specific patterns and motifs, the artist modified and reinvented unique designs from authentic Nora costumes. Moreover, other types of weaving techniques and patterns were adapted to create glamorous accessories. These techniques included the wicker technique from southern Thailand and the carp-weaving technique from central Thailand. Additionally, beads were strung with dried banana stalks and fan palm leaves, creating distinctive patterns and motifs in these artworks.

Keywords: nora, banana stalk weaving, cultural design, southern region

115 pages

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชื่อชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากมีบุคคลหลายภาคส่วนที่ให้การดูแลและสนับสนุนเรื่อยมา ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวก

ขอขอบคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ชยากร เรืองจำรูญ คณบดีคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และรองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ ประธานหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ทุ่มเทให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ ในการพัฒนาผลงานตลอดการศึกษา ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมตตา สุวรรณศรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ทั้งผลงานสร้างสรรค์ ตลอดจนการเขียนวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้คำแนะนำในผลงานสร้างสรรค์สู่การต่อยอดทางผลงานศิลปะสืบต่อไป

ขอขอบคุณ บิดา มารดา และพระครูนนทสารกิจ เจ้าอาวาสวัดจะทิ้งพระ ที่มีส่วนสนับสนุนให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและขอบคุณมิตรภาพจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกท่านที่คอยให้การช่วยเหลือและสนับสนุนตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ กลุ่มอำนวยการพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานแล้ว เขต 15 สงขลา ที่คอยสอนสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านๆ ต่างในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนทำให้ผลงานสร้างสรรค์เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้สร้างสรรค์ขอน้อมรำลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัยและขอน้อมรำลึกถึงคุณบิดามารดา และคุณครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และความเมตตาปรานีอันเป็นที่พึงพิงให้ผู้สร้างสรรค์มีสติ ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ในการจัดสร้างผลงานสร้างสรรค์ ตลอดจนวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกรินทร์ ชัยจะโปะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ค)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(ง)
กิตติกรรมประกาศ.....	(จ)
สารบัญ.....	(ฉ)
สารบัญภาพ.....	(ช)
สารบัญตาราง.....	(ญ)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
3. ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	2
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
5. นิยามศัพท์.....	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมการสร้างสรรค์ชุด “สุนทรีย์ความงามของภาพสะท้อนโนรา”.....	4
1. ความเป็นมาและแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	4
2. ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์.....	5
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
3.1 ทฤษฎีแนวความคิดสุนทรียศาสตร์ของปีกส์โซ.....	6
4. การศึกษาจากสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด สุนทรีย์ความงามของภาพสะท้อนโนรา.....	6
4.1 ประวัติความเป็นมาของโนรา.....	6
4.2 ความเชื่อในพิธีกรรมโนรา.....	7
4.3 ชุดโนรา.....	8
4.3.1 เครื่องแต่งตัว.....	8
4.3.2 การแต่งกายของโนรา.....	13
5. หัตถกรรมการจักรสาน.....	13
6. ผลงานศิลปินที่ทำการศึกษา.....	14
6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี.....	14
6.2 หลินเทียนเหมียว lin tianmiao.....	15
6.3 ศาสตราจารย์ชูลุด นิมเสมอ.....	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.4 นายเอร์เนสโต (Ernesto Neto) Shouchiku Tanabe.....	17
6.5 Shouchiku Tanabe.....	18
บทที่ 3 วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	23
1. ความเป็นมาและแนวคิดแรงบันดาลใจ.....	23
2. ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	23
2.1 ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์.....	23
2.2 ข้อมูลจากสภาพแวดล้อมทางสังคม.....	24
2.3 การหาข้อมูลจากเอกสาร.....	24
3. เทคนิคและวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	24
ตารางอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	32
4. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์.....	35
บทที่ 4 การวิเคราะห์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	48
1. การค้นคว้าและทดลองเทคนิคสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ระยะที่ 1.....	48
1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	49
1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	51
1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	53
1.4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	55
2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (ระยะที่ 2).....	56
2.1 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	57
2.2 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	63
2.3 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	69
2.4 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	75
3. ตารางการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	80
4. ตารางแสดงการแก้ไขปัญหาผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	109
บทที่ 5 สรุปและประเมินผลงานการสร้างสรรค์.....	110
1. สรุปแนวความคิดผลการศึกษาศึกษาการสร้างสรรค์ผลงาน.....	110
2. สรุปผลการศึกษาเทคนิคในการสร้างสรรค์.....	111
3. สรุปผลการศึกษานำเสนอในการสร้างสรรค์.....	111
4. สรุป.....	111
5. อภิปรายผล.....	111
6. ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการศึกษาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	113
7. ข้อเสนอแนะ.....	113

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	114
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	115

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์.....	5
1 การแต่งกายโนรา.....	8
3 การแต่งกายโนรา.....	9
4 การแต่งกายโนรา.....	10
5 การแต่งกายโนรา.....	11
6 การแต่งกายโนรา.....	12
7 การแต่งกายโนรา.....	13
8 เมตตา สุวรรณศรี (เส้นใยแห่งความรักของแม่), 2557 ประเภทสื่อผสม ขนาดผันแปรตามพื้นที่.....	15
9 แพรพรรณ, 2004, Installation, ไฟเบอร์กลาส ผ้าไหม, แปรผันตามพื้นที่.....	16
10 ชีวิตชนบทปิดทอง.....	17
11 Foto de Carla Chaim.....	18
12 Embrace.....	19
13 การตากกบายกล้วย.....	25
14 การตากเชือกกล้วย.....	25
15 การสานขัดกัน.....	26
16 การสานลายทแยง.....	27
17 การสานลายขด.....	27
18 ต้นลาน.....	28
19 ใบลาน.....	29
20 สานตระกร้อ.....	30
21 หวาย.....	31
22 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 1.....	37
23 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 2.....	40
24 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 3.....	43
25 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 4.....	46
26 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 1.....	49
27 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 2.....	51
28 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 3.....	53
29 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 4.....	55
30 ผลงานสร้างสรรค์การถักหวายกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
31 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	58
32 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	59
33 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	60
34 ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่อภาพसानศิลป์ถิ่นใต้ 1.....	61
35 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	63
36 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	64
37 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	65
38 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	66
39 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ชื่อภาพसानศิลป์ถิ่นใต้ 2.....	67
40 ผลงานสร้างสรรค์การถักหยาวกกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	69
41 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	70
42 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	71
43 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	72
44 ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ชื่อภาพसानศิลป์ถิ่นใต้ 3.....	73
45 ผลงานสร้างสรรค์การถักหยาวกกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	75
46 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	76
47 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	77
48 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 3 และชิ้นที่ 4 (ต่อ).....	93
29 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 3 และชิ้นที่ 4 (ต่อ).....	94
30 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 3 และชิ้นที่ 4 (ต่อ).....	95
31 การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ของปิกัสโซ่.....	96
32 การวิเคราะห์แนวคิดตามหลักทัศนธาตุ.....	97
33 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	98
34 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	99
35 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	100
36 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	101
37 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	102
38 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	103
39 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	104
40 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	105
41 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	106
42 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	107
43 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ).....	108
44 การแก้ปัญหาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด สุนทรียะความงามของภาพ สะท้อนโนรา.....	110

วิทยานิพนธ์

สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

ของ

เอกรินทร์ ชัยจะโปะ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วันที่ พฤษภาคม 2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันตีสุข)

.....

กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

(ดร. อนุโรจน์ จันทร์โพธิ์ศรี)

.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงห์เสนี)

.....

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

(รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ)

.....

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี)

.....

คณบดีคณะศิลปวิจิตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชยากร เรืองจำรูญ)

Thesis

Aesthetic Reflections of Nora Arts of Southern Thailand

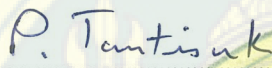
By

Aekkarin Chaijapho

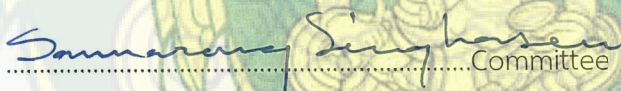
The thesis committee has unanimously approved this thesis as a partial fulfillment of
the requirements for the Degree of Master of Fine Arts Program in Visual Arts
at Bunditpatanasilpa Institute

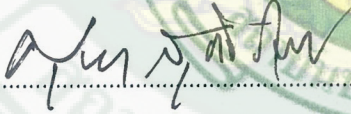
May , 2021

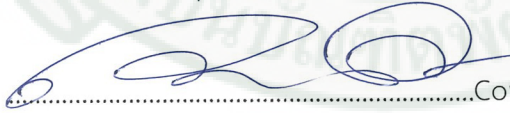
Thesis Committee

.....Chairman (External Expert)
(Emeritus Prof. Parinya Tantisuk)

.....Committee (External Expert)
(Dr. Anurot Chanphosri)

.....Committee
(Assoc. Prof. Sannarong Singhaseni)

.....Committee (Thesis Advisor)
(Assoc. Prof. Supachai Sukkeechote)

.....Committee (Thesis Co-advisor)
(Asst. Prof. Dr. Metta Suwanasorn)

.....
Dean of the Faculty of Fine Arts
(Asst. Prof. Chayakorn Ruengchamroon)

บทที่ 1

บทนำ

ชาติไทยเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมอันดีงามมาแต่โบราณ วัฒนธรรมที่เรายึดถือปฏิบัติกันอยู่ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากบรรพบุรุษถ่ายทอดมายังอนุชนรุ่นหลัง ตั้งแต่ในอดีตมาจนถึงปัจจุบันพฤติกรรมของคนไทย แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ วิถีชีวิตของคนมีการจัดการ การปรับตัวและการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชนและสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐาน ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ในตัวเอง เป็นผลผลิตที่ดีงดงาม มีคุณค่าและประโยชน์ ดังเช่น ศิลปะของการรำโนรา หรือมโนราห์ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยความประณีตงดงามเพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม มีความรู้สึกคล้อยตาม การร่ายรำนี้ต้องอาศัยเครื่องดนตรีและการขับร้อง เป็นสาขาหนึ่งของศิลปะสาขาวิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์จึงเป็นการละเล่นพื้นเมือง ที่สืบทอดกันมายาวนานและนิยมกันอย่างแพร่หลายในภาคใต้ เป็นการละเล่นที่มีทั้งการร้อง การรำ บางส่วนเล่นเป็นเรื่องตามคติความเชื่อที่เป็นพิธีกรรม ถือเป็นศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ ที่งดงามคงอัตลักษณ์ ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของชาวใต้ได้อย่างลงตัว แต่จากสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ที่มีกระแสของโลกอินเทอร์เน็ตสื่อต่าง ๆ ที่หลั่งไหลมาจากตะวันตก ครอบงำความคิดของสังคม ในปัจจุบันจึงถูกรอบงำหล่อหลอมให้ความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมพื้นถิ่นเริ่มสูญหายไป โนรา ก็เป็นการละเล่นพื้นถิ่นที่กำลังถูกกลืนกินหายไปตามกระแสของการเวลาเช่นกัน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่น่าเสียดายยิ่งหากเยาวชนรุ่นหลังจะไม่อนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เอกลักษณ์ของชาวใต้ที่น่านาคูภูมิใจอย่างหนึ่งนั่น คือ โนรา เป็นศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีมโนราห์ หรือ โนรา ซึ่งเป็นศิลปะการร้องและการรำชั้นสูงทั้งนี้มักคนกล่าวกันว่าต้นกำเนิดนั้น คือที่ประเทศอินเดียกว่าสี่ร้อยปีที่ผ่านมา โดยวัตถุประสงค์ก็เพื่อบูชามหาเทพทั้งสามนั่น ก็คือ พระอิศวร พระพรหม และพระนารายณ์ ซึ่งในบทร้องของโนราปัจจุบันก็ยังคงมีเนื้อหาดังกล่าวเจือปนอยู่ แม้จะมีการดัดแปลงแก้ไขใส่เนื้อหาทางด้านพุทธศาสนาและความเชื่อดั้งเดิม คือ การนับถือบรรพบุรุษเพิ่มเติมไปบ้างตามอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อท้องถิ่น ความเป็นศิลปะชั้นสูงของโนรานั้นสามารถดูได้จากงานครอบครุโชนละครและดนตรีไทย ที่เป็นมรดกของชาติและเป็นที่ยอมรับว่างดงามและสูงส่งเน้นแสดงให้เห็นถึงความงดงามของลวดลายสีส้น ของลีลาท่าทางเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่มีสีสันโดดเด่นบนปะรำพิธีจะมีเศียรเก้ายี่เศียร ซึ่งเศียรที่เก้านั้น ก็คือ เทริด โนรา (คล้ายมงกุฎ) อีกทั้งโนรายังเป็นศาสตร์ที่รวบรวมเอาศิลปะแขนงอื่นมาเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่น งานช่างไม้ ช่างก่อสร้าง ช่างปักเย็บ เป็นต้น ด้วยความงามของศิลปวัฒนธรรมโนรา ทำให้ผู้สร้างสรรค์ อยากปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนทั้งในภาคใต้และบุคคลทั่วไปได้เห็นคุณค่าและสืบสาน อนุรักษ์ ศิลปะโนรา ไว้ให้คงอยู่คู่วัฒนธรรมภาคใต้ตลอดไป

2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน

2.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ที่สะท้อนคุณค่าของโนราประจำถิ่นภาคใต้

2.2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม ผ่านกระบวนการทางเทคนิค การถักทอกล้วยให้เกิดเป็นลวดลายและโครงสร้างของชุดโนรา

2.3 เพื่อนำองค์ความรู้การถักทอกล้วยนำมาประยุกต์สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ สื่อผสมปลุกจิตสำนึกให้ผู้คนที่ทั้งในภาคใต้และบุคคลทั่วไปได้เห็นกลับมาเห็นคุณค่าและสืบสาน อนุรักษ์ ศิลปะโนรา

3 ขอบเขตของการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 การสร้างสรรค์ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” เป็นผลงานสื่อผสมผสานกับศิลปะจัดวางจำนวน 5 ชิ้น โดยแสดงลักษณะดังต่อไปนี้

3.2 สร้างสรรค์เทคนิคสื่อผสมในเทคนิคการถักทอกล้วย นำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวาง จำนวน 5 ชิ้น

3.3 สร้างสรรค์ผลงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าศิลปะโนรา ที่ใกล้จะสูญหายไปจากวัฒนธรรมปัจจุบัน

นอกจากนี้ การสร้างสรรค์ผลงานชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา จะนำเสนอผลงานออกเผยแพร่สาธารณะชน ณ พื้นที่ภาคใต้

1) จัดนิทรรศการศิลปะในหอศิลป์ของสถาบันทางศิลปะ และจัดพิมพ์หนังสือคู่มือ

2) นำเสนอผลงานผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ เช่น สื่อโซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์

3) นำเสนอและเผยแพร่ในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ บทความวิชาการในฐานะ TCI และการบรรยายในสถานศึกษา

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และคติความเชื่อ ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกอันเกิดจากโนรา ถ่ายทอดเป็นผลงานสื่อผสม ด้วยเทคนิคถักทอกล้วย

4.2 เกิดมุมมองใหม่ในการนำเสนอผลงานศิลปะทางด้านความงาม และคุณค่าของศิลปะการแสดงโนรา การแสดงอันเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นภาคใต้

4.3 ผู้ที่มีความสนใจศิลปะได้รับความรู้ความสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไป

4.4 ผู้ที่มีความสนใจในศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้เกี่ยวกับโนราได้รับความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและเพื่อให้รู้คุณค่าของโนราและช่วยกันอนุรักษ์สืบสานต่อไป

5. นิยามศัพท์

5.1 โนรา หมายถึง ศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีแม่บททำรำเหมือนละครชาตรี

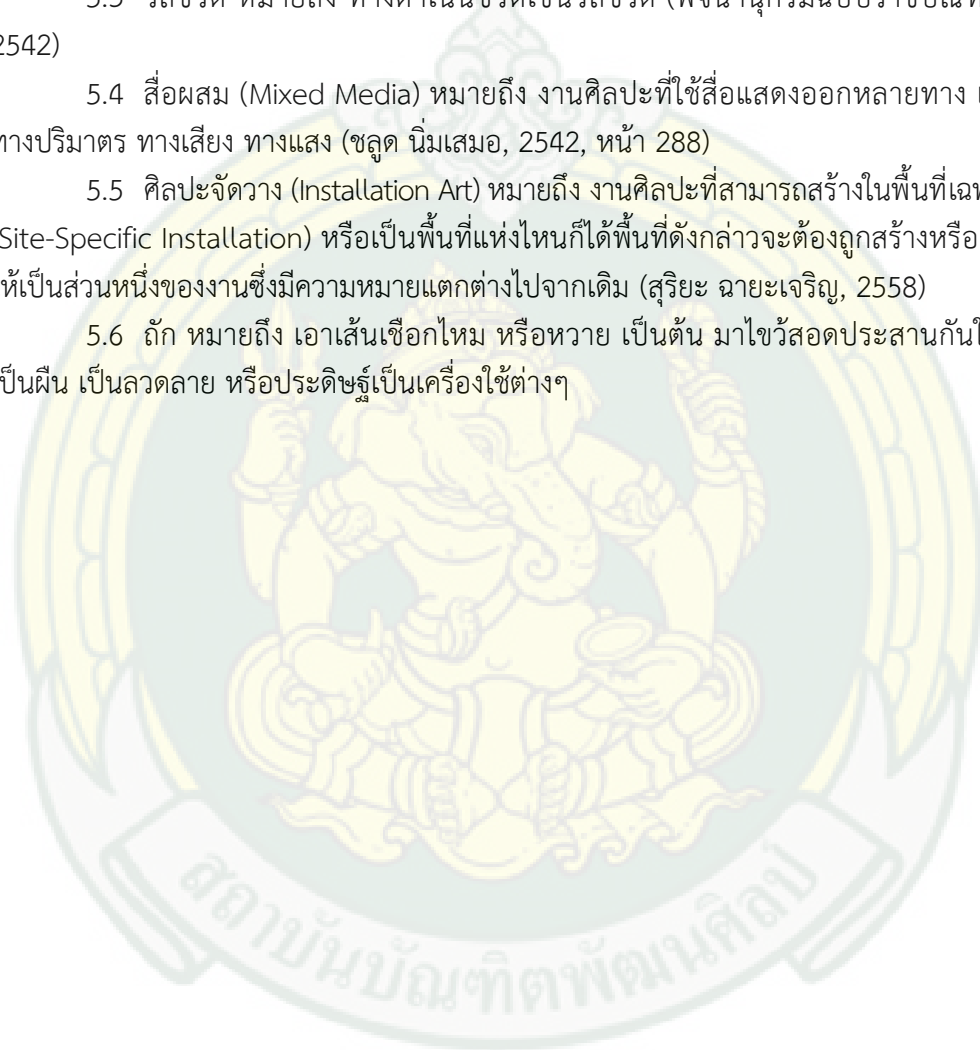
5.2 หยวกกล้วย หมายถึง ลำต้นกล้วย มีสีขาว กินได้ เช่น ต้มหยวก แกงหยวก กาบกล้วย ในคำว่า แทงหยวก (ปาก) ไม่แข็งแรง เช่น มีดเล่มนี้คมมากตัดกิ่งไม้ได้ง่ายเหมือนฟันหยวก ใช้เปรียบผิวที่ขาวมากกว่า ขาวเหมือนหยวก

5.3 วิถีชีวิต หมายถึง ทางดำเนินชีวิตเช่นวิถีชีวิต (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

5.4 สื่อผสม (Mixed Media) หมายถึง งานศิลปะที่ใช้สื่อแสดงออกหลายทาง เช่น ทางสี ทางปริมาตร ทางเสียง ทางแสง (ชูลุด นิ่มเสมอ, 2542, หน้า 288)

5.5 ศิลปะจัดวาง (Installation Art) หมายถึง งานศิลปะที่สามารถสร้างในพื้นที่เฉพาะเจาะจง (Site-Specific Installation) หรือเป็นพื้นที่แห่งไหนก็ได้พื้นที่ดังกล่าวจะต้องถูกสร้างหรือแปรสภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของงานซึ่งมีความหมายแตกต่างไปจากเดิม (สุริยะ ฉายะเจริญ, 2558)

5.6 ถัก หมายถึง เอาเส้นเชือกไหม หรือหวาย เป็นต้น มาไขว้สอดประสานกันให้เป็นเส้นเป็นผืน เป็นลวดลาย หรือประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่างๆ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์

สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

ปัจจุบันสื่อสมัยใหม่ได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น จึงทำให้วัฒนธรรมในเรื่องของศิลปะการแสดงโนรา และคตินิยมตามความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เครื่องแต่งกาย การขับร้อง การรำรำ ผู้คนมีความสนใจในศิลปะโนรำน้อยลง ผู้คนสมัยใหม่มักคิดว่าโนราเป็นเรื่องที่ล้าสมัย ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการกระตุ้นเตือนให้ผู้คนเห็นถึงคุณค่า และความงดงามของศิลปะโนราให้คงอยู่ต่อไป แม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไปมากขนาดไหน แต่คุณค่าและความงดงามทางด้านวัฒนธรรมอันเป็นรากเหง้าอันดีงามตามพื้นถิ่นภาคใต้ อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติให้คงอยู่สืบไปตราบนานเท่านาน ประดุจการอนุรักษ์โดยการนำเสนอผลงานศิลปะร่วมสมัยเพื่อให้ประชาชนคนรุ่นใหม่ได้เกิดความเข้าใจและเล็งเห็นถึงคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของโนรา ดังนั้นจากที่กล่าวมา จึงมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาและแนวคิดในการสร้างสรรค์

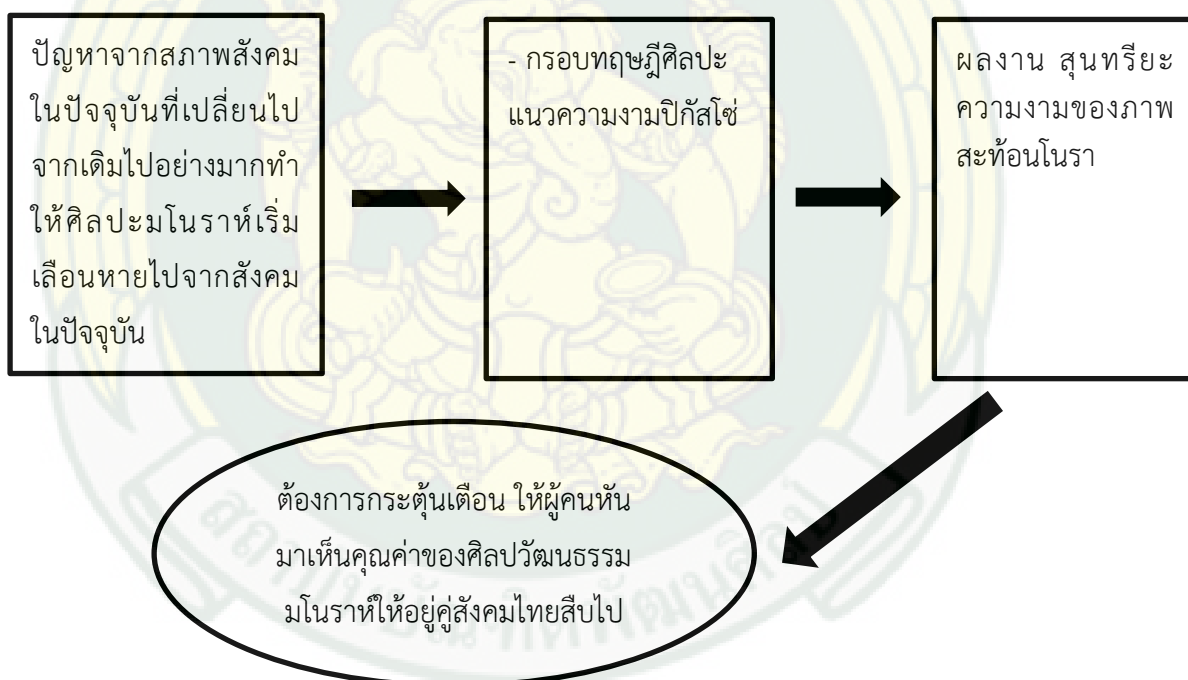
ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้สร้างสรรค์เกิดความประทับใจ ในศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ แขนงหนึ่งคือ มโนราห์ หรือ โนรา ซึ่งจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ให้คำนิยามของ “โนรา” หมายถึง ศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีแม่บททำรำอย่างเดียวกับละครชาตรี

มโนราห์ หรือโนรา เป็นชื่อศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีแม่บททำรำอย่างเดียวกับละครชาตรี บทร้องเป็นกลอนสด ผู้ขับร้องต้องใช้ไหวพริบสรรหาคำให้สัมผัสกัน ได้อย่างรวดเร็ว มีความหมายทั้งบทร้อง ทำรำและเครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีประกอบด้วย กลอง ทับคู่ ฉิ่ง โหม่ง ปี่ ขวาทและกรับ มโนราห์ หรือ โนรา จากการเป็นการแสดงแล้ว ยังมีมโนราห์ หรือโนรา อีกความเชื่อเกี่ยวกับครุหมอมโนราห์ หรือโนรา ครุหมอมโนรา คือ บรรพบุรุษของโนรา บางที่จะเรียกว่า “ครุหมอตายาย” คือ โนราจะนับถือครุหมอมหรือครุโนรา และนับถือบรรพบุรุษของตน ซึ่งเรียกว่า “ตายาย” คนทางภาคใต้ส่วนใหญ่มีตายายเป็นโนรา เพราะสมัยก่อนนิยมโนรากันมาก คนดี คนเก่ง ต้องสามารถรำโนราได้ ครุหมอมโนราจึงถือเป็นเทพที่ศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องการรักษา อาการป่วยไข้ ชาวบ้านและคณะโนราเชื่อว่า ครุหมอม และพิธีกรรมรักษาอาการป่วยไข้ที่มาจากความผิดปกติของร่างกายด้วยการบนบานได้และเชื่ออีกว่าครุหมอมโนรา หรือยายโนรามีความผูกพันกับลูกหลานและผู้มีเชื้อสายโนรา หากไม่เคารพบูชา หรือเช่นไรจะถูกลงโทษ และตกเตือนจากตายาย จนทำให้เจ็บไข้ ได้ป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ นี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดการบนบานกับตายาย เมื่อคำบนบานนั้นได้ตามประสงค์ก็ต้องมีการแก้บนโดยจัดพิธีนี้ถวายแก่ตายายและการเชื่อเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ ตายาย ครุหมอม

จากอีกภาพให้ได้เจอกับลูกหลานผู้ที่เคารพนับถือและอยู่ในเชื้อสายของโนรา จึงสรุปได้ว่าความเชื่อเกี่ยวกับมโนราห์ในสมัยโบราณนั้นเกี่ยวข้องกับเชื่อทางไสยศาสตร์ และมีความศรัทธาต่อดวงวิญญาณบรรพบุรุษ หรือครูหมอมโนราห์ จึงส่งผลให้โนรา เครื่องครัดในพิธี และขั้นตอนต่าง ๆ ในการแสดงที่แฝงด้วยความเชื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ที่มาของจุดกำเนิดมโนราห์ ที่เป็นศิลปะที่มีความงดงามอ่อนช้อย เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติของภาคใต้ที่นับวันจะมีผู้สืบทอด ทั้งท่วงท่ารำ การออกแบบและตัดเย็บชุดมโนราห์ก็ลดน้อยลงทุกที จากที่กล่าวมานั้นผู้สร้างสรรค์ก็เป็นบุคคลหนึ่งที่เกิดและเติบโตใช้ชีวิตที่ภาคใต้ และประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติพิธี ด้านการแทงหยวก ซึ่งเป็นสายอาชีพที่เกี่ยวข้องกับจิตกาธาน การแทงหยวกในงานพิธีต่าง ๆ ได้พบเห็นการร่ายรำมโนราห์มายาวนาน จึงเกิดความรู้สึกรักและห่วงหาจึงต้องการกระตุ้นเตือน ให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมมโนราห์ให้อยู่คู่สังคมไทยสืบไป

2. ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์

ที่มา : ผู้วิจัย

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความงาม คือสถานภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และความชื่นชมผ่านการเข้าใจและรับรู้ถึงความสมดุล สัดส่วน และแรงดึงดูด ของสิ่งๆ นั้น ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ สถานที่ ดนตรี ศิลปะ หรือ ความคิด สิ่งตรงกันข้ามกับความงามคือความน่าเกลียด

น่าซึ้ง ซึ่งมีผลกระทบอย่างตรงกันข้ามต่อผู้ที่รับรู้ ทฤษฎีที่ว่าความงามนั้นขึ้นอยู่กับผู้รับรู้กล่าวว่า ความงามเป็นเพียงสิ่งที่จิตใจมนุษย์ให้ค่าหรือตัดสิน ฉะนั้นความงามจึงเป็นสิ่งที่จิตสร้างขึ้น และอาจเปลี่ยนแปลงตามสภาวะของคนๆใดคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง

3.1 ทฤษฎีแนวความคิดสุนทรียศาสตร์ของปิกัสโซ

เจตนา แสงนาม (2559, น.432) สุนทรียศาสตร์ของปิกัสโซไม่ยึดติดรูปแบบ หรือกรอบความคิดเฉพาะตัวเพียงอย่างเดียวแต่จะดูดซับ ปรับเปลี่ยน หยิบยืม แนวทางการสร้างสรรค์มาจากหลายลัทธิ แล้วนำมาผสมผสานให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสุนทรียเจตคติของปิกัสโซ เน้นการแสดงออกทางด้านอารมณ์และ การสร้างสรรค์ มีงานจิตรกรรมเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด งานจิตรกรรมที่สร้างขึ้นเป็นการรับรู้เชิงสหสัญญาณ และรับรู้เชิงจินตภาพ สุนทรียเจตคติของปิกัสโซ ยังสอดคล้องกับแนวคิดมนุษยนิยม และปรัชญาอัตถิภาวนิยมของนิทเช่ ที่มองว่ามนุษย์มีอิสรภาพในการสร้างสรรค์และสามารถเลือกดำเนินชีวิตไปในทางของตน สู่การเป็นนายของตนเอง และเจตคติแสดงถึงสภาวะพลัดพลัดต่อการสร้างสรรค์ มองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ๆ ในชีวิต

4. การศึกษาจากสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

“มโนราห์หรือโนรา” เป็นศิลปะการแสดงพื้นเมืองเฉพาะของภาคใต้ เป็นศาสตร์การแสดงชั้นสูง และมีบทบาทต่อวิถีคนใต้เป็นอย่างมาก คนที่รำโนราเป็นต้องเก่ง มีความสามารถรอบด้าน และไม่ใช่ทุกคนที่จะเป็นโนราได้ เพราะโนรา คือ คนที่ถูกเลือกจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือ ครูหมอนโนรา สมัยก่อนโนราเป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ไปที่ไหนมีแต่คนต้อนรับเสมือนหนึ่งเป็นขุนนาง ข้าหลวงเนื่องจากผู้ที่เป็นโนรา นอกจากจะสร้างรายได้แล้วยังได้รับการเชิดหน้าชูตามีผู้คนนับถืออย่างกว้างขวาง อีกด้วยทำให้โนราเป็นที่รู้จักและเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ให้คำนิยามของ “โนรา” หมายถึง น. ศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้มีแม่บททำนองเดียวกับละครชาตรี, มโนราห์ หรือโนรา เป็นชื่อศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีแม่บททำนองเดียวกับละครชาตรี บทร้องเป็นกลอนสด ผู้ขับร้องต้องใช้ไหวพริบสรรหาคำให้สัมผัสกันได้อย่างรวดเร็วมีความหมายทั้งบทร้องทำนองและเครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีประกอบด้วย กลอง ทับคู่ ฉิ่งโหม่ง ปี่ขวาและกรับ

4.1 ประวัติความเป็นมาของโนรา

วิเชียร ณ นคร (2537, น. 3-4) ได้อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโนราไว้ว่า พระยาสาายฟ้าฟาดเป็นกษัตริย์ครองเมืองๆ หนึ่งมีมเหสีลงพระนามว่านางศรีมาลาทั้งสองพระองค์มีบุตรตรีด้วย กันองค์หนึ่งทรงพระนามว่า “นวลทองสำลี” คือนางนวลทองสำลีได้สุบินนิมิตว่ามีเทพดามาทำนายให้ดู การทำนายนั้นมีทั้งหมด 12 ท่า เป็นท่ารำที่สวยงามมาก พร้อมทั้งมีเครื่องประโคม คือ กลอง ทับ ฉิ่ง ปี่ และตระโหม่ง การประโคมดนตรีก็ลงกับท่ารำเป็นจังหวะรับกัน เมื่อตื่นบรรทมนางก็จดจำท่าต่าง ๆ ได้ทรงสามารถรำตามแบบในสุบินนิมิตได้ นางได้สั่งสาวใช้ให้ทำเครื่องประโคมตามในสุบินนิมิตแล้วนางได้ฝึกสอนให้พวกสาวใช้รำรำเพื่อจะได้เป็นคู่รำกับนาง จากนั้นก็มีการประโคมเครื่อง

ดนตรีและร่ายรำเป็นที่ครื้นเครงในปราสาทจนเป็นที่ชื่นชมของพระราชบิดามาก อยู่มาวันหนึ่งนางนวลทองสำลีทรงอยากเสวยเกสรดอกบัว จึงสั่งให้สาวใช้ไปเด็ดมาให้ เมื่อนางได้เสวยเกสรดอกบัวแล้วกาลต่อมาก็ทรงตั้งครุฑ ความทราบถึงพระยาสาयฟ้าฟาด เมื่อทรงได้สวนจากนางและผู้ใกล้ชิด คือ สาวใช้ทั้ง 30 นาง ก็ไม่ทรงทราบว่ามีผู้ใดเป็นสวามีของนาง ทำให้พระยาสาयฟ้าฟาดทรงพิโรธมากจึงเนรเทศพระราชธิดาออกจากบ้านเมืองไป โดยให้ล่อยแพออกไปจากเมืองพร้อมทั้งสาวใช้ทั้ง 30 คน แพ้นั้นได้ล่อยไปในทะเลและถูกพายุพัดไปติดที่เกาะกะซังนางจึงเอาเกาะนั้นเป็นที่อยู่อาศัย ต่อมาได้ประสูติโอรสทรงพระนามว่า “น้อย” นางทรงสอนให้โอรสรำโนราได้อย่างชำนาญแล้วจึงเล่าเรื่องแต่หนหลังให้ทราบ พระกุมารจึงขอลาพระมารดาเพื่อเดินทางไปยังเมืองของพระอัยกา เมื่อถึงพระกุมารได้เที่ยวร่ำรำโนราตามสถานที่ต่างๆ มีผู้คนสนใจมากจนชวนเลื่องลือไปถึงพระยาสาयฟ้าฟาด พระยาสาयฟ้าฟาดทรงสนใจว่าโนราเป็นอย่างไรจึงปลอมแปลงพระองค์ไปเป็นกลุ่มคน เพื่อทอดพระเนตรโนราโดยพระองค์สังเกตเห็นว่ามิหน้าตาละม้ายคล้ายกับนางนวลทองสำลีจึงได้ถามเรื่องราว จนได้รู้ว่าเป็นตากับหลานทำให้พระยาสาयฟ้าฟาดทรงยินดีเป็นอย่างยิ่ง

ต่อมาพระยาสาयฟ้าฟาดทรงได้จัดเรือให้ไปรับนางนวลทองสำลีกลับมาแต่นางไม่ยอมกลับ พวกเสนาอำมาตย์ก็จับนางมัดขึ้นเรือตามคำบัญชาของพระยาสาयฟ้าฟาด (ปัจจุบันนี้ในการเล่นโนราเรียกว่า คล้องหงส์ คือ การร่ายรำเพื่อจับนางนวลทองสำลีนั่นเอง) ตอนขากลับเมื่อเรือมาถึงปากน้ำพบจระเข้นอนลอยขวางอยู่ พวกลูกเรือได้แทงจระเข้จนตาย (ในตอนหลังจึงมีการรำแทงเข้ขึ้น) เมื่อนางนวลทองสำลีได้พบกับพระยาสาयฟ้าฟาด พระองค์ทรงขอโทษและให้มีการรับขวัญโดยทำขวัญให้นาง และในงานนี้จัดให้มีมหรสพ 7 วัน 7 คืน ซึ่งมีการรำโนราร่วมด้วย โดยพระยาสาयฟ้าฟาดทรงพระราชทานเครื่องทรงให้พระราชนัดดาและพระราชทานบรรดาศักดิ์ทรงพระราชทานเครื่องทรงให้พระราชนัดดาและพระราชทานบรรดาศักดิ์แก่พระกุมารน้อยให้เป็น “ขุนศรีศรिता” ซึ่งต่อมาขุนศรีศรिताได้ถ่ายทอดศิลปะสอนรำโนราเรื่อยมา จนเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน

4.2 ความเชื่อในพิธีกรรมโนรา

ความเชื่อเกี่ยวกับครุหมอมโนราห์ หรือโนรา ครุหมอมโนรา คือ บรรพบุรุษของโนรา บางทีจะเรียกว่า “ครุหมอตายาย” คือ โนราจะนับถือครุหมอหรือครุโนรา และนับถือบรรพบุรุษของตน ซึ่งเรียกว่า “ตายาย” คนทางภาคใต้ส่วนใหญ่มีตายายเป็นโนรา เพราะสมัยก่อนนิยมโนรากันมาก คนดี คนเก่งต้องสามารถรำโนราได้ ครุหมอมโนราจึงถือเป็นเทพที่ศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องการรักษา อาการป่วยไข้ ชาวบ้านและคณะโนราเชื่อว่า ครุหมอ และพิธีกรรมรักษาอาการป่วยไข้ที่มาจากความผิดปกติของร่างกาย ด้วยการบนบานได้และเชื่ออีกว่าครุหมอมโนรา หรือตายายโนรามีความผูกพันกับลูกหลานและผู้มีเชื้อสายโนรา หากไม่เคารพบูชา หรือเซ่นไหว้จะถูกลงโทษ และตกเตือนจากตายาย จนทำให้เจ็บไข้ ได้ป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ นี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดการบนบานกับตายาย เมื่อคำบนบานนั้นได้ตามประสงค์ก็ต้องมีการแก้บนโดยจัดพิธีนี้ถวายแก่ตายาย และการเชื้อเชิญดวง วิญญาณของบรรพบุรุษตายาย ครุหมอ มโนราห์ จากอีกภพให้ได้เจอกับลูกหลานผู้ที่เคารพนับถือ และอยู่ในเชื้อสายของมโนราห์ 6 จึงสรุปได้ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับมโนราห์ในสมัยโบราณนั้นเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางไสยศาสตร์ และมีความศรัทธาต่อดวงวิญญาณบรรพบุรุษ หรือครุหมอมโนรา จึงส่งผลให้มโนราห์เคร่งครัดในพิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ในการแสดงที่แฝงด้วยความเชื่อ

4.3 ชุดโนรา

4.3.1 เครื่องแต่งตัว

ตามตำนานโนรากล่าวว่าเครื่องแต่งตัวโนราเป็นเครื่องต้นที่พระยาสายฟ้าฟาดประทานให้แก่ขุนศรีศรธาซึ่งเป็นครูต้นของโนรา แต่เดิมโนราจะไม่สวมเสื้อ (เพราะใช้ผู้ชายแสดง) การแต่งตัวก็จะแต่งกันกลางโรงโนรา โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ภาพที่ 2 การแต่งกายโนรา

- (1) เทริด เป็นเครื่องประดับศีรษะของตัวนายโรง หรือตัวยืนเครื่อง (โบราณไม่นิยมให้ผู้หญิงใส่นางรำหญิงบางคนจะสวม “หน้านาง” ที่ทำด้วยกระดาษ) เทริดมีลักษณะคล้ายมงกุฎยอดเตี้ย มีกรอบหน้ามีด้ายมงคลประกอบ
- (2) สายบ่า หรือบ่า เป็นแผงลูกปัดรูปสามเหลี่ยมมี 2 ชั้นสำหรับสวมทับบนบ่าขวา-ซ้าย
- (3) ปั้งคอ เป็นแผงลูกปัดรูปสามเหลี่ยม 2 ชั้น สำหรับสวมห้อยคอด้านหน้า 1 ชั้น และด้านหลัง 1 ชั้น
- (4) พานโครงหรือพานนอก หรือรอบอก เป็นแผงสี่เหลี่ยมผืนผ้าใช้ผู้นรอบอก

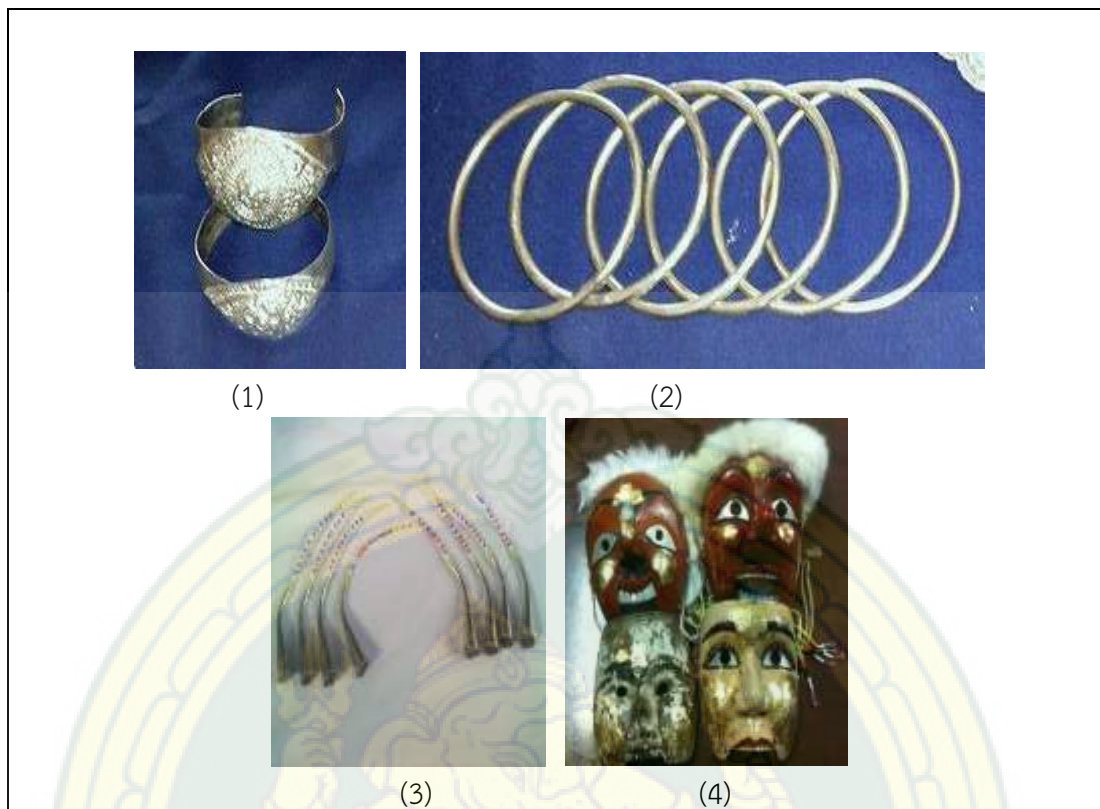
ที่มา : ธรรมนิธย์ นิคมรัตน์. โนรา รำพื้นฐาน สายตระกูลขุนอุปถัมภ์นรากร. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2561.

ภาพที่ 3 การแต่งกายโนรา

- (1) ทับทรวงหรือซัพทรวง หรือตาบ สำหรับสวมห้อยไว้ตรงทรวงอก นิยมทำด้วยแผ่นเงินเป็นรูปคล้ายขนมเปียกปูน สลักหรือฉลุเป็นลวดลายสวยงาม แขนงกับสายคอให้ห้อยอยู่ระดับทรวงอก
- (2) ปีกนกแอ่นหรือปีกเหม่ง ทำด้วยแผ่นเงินเป็นรูปคล้ายนกนางแอ่นก้ำกึ่งทางปีก ใช้สำหรับโนราใหญ่หรือตัวยืนเครื่อง สวมติดกับสังวาลอยู่ที่ระดับเหนือสะเอวด้านขวาและด้านซ้าย
- (3) ปีก หรือหาง หรือหางหงส์ นิยมทำด้วยเขาควายเป็นรูปคล้ายปีกนก 1 คู่ ซ้าย-ขวา ประกอประกกัน ปลายปีกเชิดงอนขึ้นและผูกรวมกันไว้มีพู่ ทำด้วยด้ายสีติดไว้เหนือปลายปีกใช้ผูกปีกร้อยห้อยเป็นดอกดวงรายตลอดทั้งข้างซ้ายและขวา ใช้สำหรับคาดสวมทับผ้านุ่งตรงระดับสะเอว
- (4) หน้าเพลหรือเหน็บเพลหรือหน้าเพล เป็นกางเกงขาทรงกระบอกยาวประมาณครึ่งน่อง นิยมปักปลายขาด้วยดิน หรือใช้ลูกปัดร้อยทับเป็นดอกลายต่าง ๆ ใช้สำหรับสวมแล้วนุ่งผ้านุ่งทับ

ที่มา : พิทยา บุชรรัตน์.(2561, โนราฉบับสถาบันทักษิณคดีศึกษา), สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

ภาพที่ 4 การแต่งกายโนรา

- (1) กำไลต้นแขนและปลายแขน นิยมทำด้วยเงิน ใช้สวมรัดต้นแขนและปลายแขนเพื่อความสง่างามยิ่งขึ้น
- (2) กำไล มักทำด้วยทองเหลืองเป็นวงแหวน ใช้สวมข้อมือและข้อเท้าข้างละหลายๆ วง เมื่อเวลาปรับเปลี่ยนท่าจะได้มีเสียงดัง
- (3) เล็บ เป็นเครื่องสวมนิ้วมือให้โค้งงอคล้ายเล็บกิ้งก่า กิณรี ทำด้วยทองเหลืองหรือเงิน นิยมสวมมือละ 4 นิ้ว (ยกเว้นหัวแม่มือ)
- (4) หัวพราน หรือหน้าพราน เป็นหน้ากากสำหรับตัวตลก นิยมทำด้วยไม้พุท ไม้รัก ไม้ยอ โดยถือเป็นคนคลั่งว่าทำให้พุทเก้ง พุทตลก มีคนรัก มีคนยอ โดยจะถูกแกะให้เป็นรูปหน้าคน นิยมทำให้จมูกยาว แก้มป่อง เจาะรูตรงส่วนตาและจมูก ไม่มีคางและฟันล่าง มีแต่ฟันบนฟันเลี่ยมด้วยเงินหรือทาสีทอง ใช้ขนห่าน ขนนกออกหรือขนนกบัวทำเป็นผมหรืออาจจะใช้ไหมพรมแทน หัวพรานทำเป็น 2 แบบ แบบหนึ่งเป็นหน้าชายทาสีแดง เรียกว่า หัวพรานหรือ หัวพรานผู้ อีกแบบหนึ่งเป็นหน้าหญิงทาสีขาว หรือสีเนื้อ เรียกว่า หัวพรานเมียหรือหัวทาสี แต่หน้าทาสีไม่ทำผมอย่างหน้าพราน

ที่มา : พิตยา บุชรรัตน์. (2561, โนราฉบับสถาบันทักษิณคดีศึกษา), สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

(1)

(2)

(3)

(4)

ภาพที่ 5 การแต่งกายโนรา

- (1) สายพาด หรือสังวาล เป็นสร้อยลูกปัด 2 เส้น ใช้คล้องเฉียงบ่า พาดตัดกันตรงอกและกลางหลัง
- (2) สายคอ เป็นสร้อยลูกปัดร้อยเป็นแถบ เมื่อคล้องคอแล้วจะห้อยลงระดับอก
- (3) ปั้งโพก เป็นแผงลูกปัด รูปสี่เหลี่ยมคางหมู คาดทับผ้านุ่งด้านหลังระดับสะเอว
- (4) ผ้าหน้า ถ้าเป็นของโนราใหญ่หรือนายโรงมักทำด้วยผ้าแล้วร้อยด้วยลูกปัดทาบเป็นลวดลาย ถ้าเป็นของนางรำอาจใช้ผ้าพื้นสีต่าง ๆ สำหรับคาดห้อยเช่นเดียวกับชายไหว

ที่มา : พัทยา บุชรรัตน์. (2561, โนราฉบับสถาบันทักษิณคดีศึกษา), สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

ภาพที่ 6 การแต่งกายโนรา

- (1) ผ้าถุง เป็นผ้ายาวสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้นุ่งสนับเพลาให้กระชับ คล้ายนุ่งโจงกระเบนแต่รั้งชายผ้าด้านหลังให้ห้อยลง เรียกว่า หางหงส์
- (2) ปิดเหงะ หรือปิ่นเหงะ คือเข็มขัดทำด้วยเงิน หรือทองเหลือง สลักหรือดุนลวดลายอย่างสวยงาม หรือทำเป็นถมเงิน

ที่มา : พิทยา บุชรรัตน์. (2561, โนราฉบับสถาบันทักษิณคดีศึกษา), สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตทั้งส่วนบุคคล ชุมชน และสังคม โดยรวม เพราะโดยพื้นฐานสังคมไทยมีต้นทุนทางสังคม ที่มีคุณค่ามหาศาล อยู่ในตัวอยู่แล้วเพราะเป็นประเทศเกษตรกรรม อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารและวัตถุดิบในท้องถิ่นที่นำมาสร้างสรรค์เป็นภูมิปัญญาที่สั่งสมมายาวนานและมีการกระจายรายได้อยู่ทุกพื้นที่ในประเทศไทย

5.1 คุณค่าของงานหัตถกรรมจักสาน

งานหัตถกรรมจักสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีคุณค่าต่อชีวิตมนุษย์ จุดประสงค์หลักของการสร้างหัตถกรรมจักสานขึ้นมาเพื่อใช้สอยเป็นหลักสำคัญ ซึ่งเป็นการใช้สอยในการอุปโภคบริโภค หรือใช้สอยในพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี นอกเหนือจากการสร้างหัตถกรรมจักสานขึ้นมาเพื่อใช้สอยโดยตรงแล้ว ยังทำให้มนุษย์มีเวลาที่จะสร้างสรรค์เครื่องมือเครื่องใช้ อย่างพิถีพิถันประณีตงดงามจนทำให้เครื่องมือเครื่องใช้บางส่วนเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีค่าด้วย

6. ผลงานศิลปปิ่นที่ทำการศึกษ

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมตตา สุวรรณศร

ผลงานเส้นใยแห่งความรักของแม่ (เมตตา สุวรรณศร, 2559) ผลงานจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์แห่งชาติหอศิลป์เจ้าฟ้า ในวันที่ 16-26 มีนาคม พ.ศ. 2559 เป็นผลงานที่ สร้างสรรค์ขึ้นจากภาพร่างที่แสดงภาพในห้องที่ประกอบไปด้วยประตูหน้าต่าง ข้าวของ เครื่องใช้ของลูก เพลเด็ก มุ้ง กระโถม รถเข็นเด็ก โต๊ะเรียนศิลปะ โต๊ะอาหารในห้องครัว จานชามกระจาย สัตว์เลี้ยง ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น อ่อนโยน และความสัมพันธ์ของสายใยรักของแม่ที่มีต่อลูกอันเป็นที่รัก ซึ่งจัดเป็นพื้นที่ๆ ที่มีความเฉพาะเจาะจงและมึนยะ สำคัญในการสื่อความหมายต่อผู้ชมผลงาน และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับผลงาน และผู้ชมการติดตั้งผลงานในพื้นที่ขนาดใหญ่ของ พิพิธภัณฑ์แห่งชาติหอศิลป์เจ้าฟ้า จัดว่าผลงานทั้ง 3 ชุด ตามแบบที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการร้อยเรียงเรื่องราว โดยใช้รูปทรงเป็นตัวกำหนดสะท้อนนัยยะ การถ่ายทอดรูปแบบโครงสร้างที่บิดเบี้ยวไม่สมส่วน ผิดเหลี่ยม ผิดรูป บางชิ้นงานมีรูปทรงที่ ดูลื่นไหล หลอมเหลวเหมือนจะทรงตัวไม่ได้เป็นการใช้สัญลักษณ์ของรูปทรงแทนตัวลูกที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้บางรูปทรงแสดงรูปทรงที่มีลักษณะที่ดูเคลื่อนไหวประหนึ่งมีชีวิตเป็นการสะท้อนมุมมองของลูกออกทิสติก ที่สนุกสนาน ผู้สร้างสรรค์ตั้งใจนำเสนอให้ผู้ดูสามารถเดินเข้ามาในผลงานได้ตามเส้นทางที่ทอดตัวเข้าไปในผลงานผ่านชิ้นงานในมุมต่างๆ ที่แสดงสัญลักษณ์ใหม่แง่มุมใหม่ ให้ผู้ดูผลงานได้เปิดใจยอมรับว่าทุกชีวิตไม่มีความสมบูรณ์แบบที่ใฝ่เย้ย แต่ก็สามารถทรงตัวอยู่ได้เหมือนกับชีวิตมนุษย์ที่พยายามเอาตัวรอดไม่ยอมตายตามคติที่ว่าทุกชีวิตย่อมเวียนวายไปตามกระแสแห่งโชคชะตา แต่หากเรามองด้วยใจแห่งเพื่อนมนุษย์ที่มีเมตตาเราจะสามารถก้าวข้ามเส้นแบ่งแห่งความไม่งามและลงลึกเข้าไปถึงกันบึงแห่งศรัทธาที่ว่าทุกๆ สรรพสิ่ง นั้นย่อมมีความงดงามที่แตกต่าง ความงามอันเกิดจากรูปทรงไม่งาม เช่น ลูกที่บกพร่องไม่ปกติแต่มีแม่ที่คอยให้ความรักความเอาใจใส่และมีเมตตาต่อกับลูกเสมอความรู้สึกถึงความรักความอนันต์ ผู้ดูผลงานจะสามารถสัมผัสได้จากความประณีตของงานถักโครเชต์ที่มีความวิจิตรบรรจง ที่จะผสมผสานความแตกต่างของขนาดเส้นด้าย คุณลักษณะของวัสดุจนก่อเกิดเป็นกลุ่มรูปทรงที่มีความงามจากโครงสร้างที่ไม่สมบูรณ์ ผิดรูปเหล่านี้ เส้นสายระโยงระยางในผลงานที่จัดแสดงนั้น ผู้สร้างสรรค์จงใจนำเส้นด้ายมาโยงเกาะเกี่ยวจากผลงานชิ้นหนึ่งไปสู่ผลงานอีกชิ้นหนึ่งเพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของ

วัตถุที่เปรียบเป็นการเดินทางเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการของลูกชายอติสติก ที่จะเต็มไปด้วยเรื่องราวแห่งความทรงจำในช่วงเวลาต่าง อาจกล่าวได้ว่าผู้ดูแลงานได้ก้าวเข้าสู่โลกอันลึกลับของลูกอติสติก และผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ดูจะเห็นถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์และยอมรับในความสามารถของเด็กอติสติก

ภาพที่ 8 เมตตา สุวรรณสร (เส้นใยแห่งความรักของแม่), 2557 ประเภทสื่อผสม.ขนาดผันแปรตามพื้นที่
ที่มา : <http://www.resource.lib.su.ac.th/> (2559, ออนไลน์)

6.2 หลินเทียนเหมียว lin tianmiao

ผลงานแพรพรรณและชิ้นกระดุก (ฉลิ้มชัย โฆษิตพิพัฒน์, 2554, น.32) มีที่มาจาก การถักทอของเส้นด้ายแต่ละเส้นที่ผ่านการสร้างสรรค์ของมือมนุษย์ คล้ายเป็นการสานต่อจินตนาการที่ไม่มีวันสิ้นสุดในมุมมองของศิลปินหญิงจากสาธารณะประชาชนจีนคือ หลินเทียนเหมียว เธอได้มองเส้นด้ายเหล่านี้ด้วยจินตนาการลุ่มลึกและยาวไกลเกินกว่าที่จะเห็นเป็นเพียงไร่ขอบเขต เส้นด้ายสามารถขมวดเป็นก้อนกลม และเมื่อแผ่ขยายและถักทอเส้นด้ายอันหลากหลายเหล่านั้นก็จะกลายมาเป็นที่มาของเสื้อผ้าแพรพรรณเป็นผืนผ้าที่ก่อเกิด ประโยชน์อย่างไม่รู้สิ้นละยังเป็ดังเส้นเชือกที่ขมวดปมได้อย่างไม่รู้จบ

หลินเทียนเหมียว เป็นหนึ่งในศิลปินหญิงร่วมสมัยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน หลินเทียนเหมียว มีความสนใจในแบบลวดลายผ้าที่มีความพิเศษเฉพาะ ในตัวของมันเองคือมองเห็นได้ว่า ผืนผ้าต่าง ๆ ที่สวยงามนั้นมาจากใยของไหม และเส้นด้ายที่เป็นเพียงเส้นยาวๆ เล็ก ๆ เท่านั้นเมื่อผ่านกรรมวิธีในการถักทอและผลิตจากฝีมือของมนุษย์แล้วเส้นด้ายเหล่านี้ได้กลายมาเป็นผืนผ้าเป็นเสื้อผ้าให้ผู้คนได้สวมใส่ มีพัฒนาการมาอย่างยาวนานหลายช่วงอายุคนและเป็นส่วนหนึ่งของหน้าประวัติศาสตร์ อันเป็นมรดกทางความคิดและปัญหาของชาวจีนมาอย่างยาวนาน ในความคิดของศิลปินมีทรรศนะ ในความหมายของเส้นด้ายว่าก่อเกิดด้วยเส้นใย มันสะท้อนให้เห็นถึงการรวมตัว ความต่อเนื่องและการร้อยต่อเชื่อมโยงเป็นสรรพสิ่ง มากมายไม่ว่าสิ่งนั้นแทนความหมายของชีวิต หรือแม้แต่แทนความหมายถึงรากฐานทางวัฒนธรรม ทุกๆ สิ่งทุกๆ อย่าง ล้วนต้องมาจากการเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่อง วัฒนธรรมนั้นจึงดำรงสืบทอดอยู่ต่อไป ได้ภายใต้การร้อยเชื่อมของเส้นใยเมื่อมัดเป็นปมจะมีความแข็งแรง เมื่อม้วนเป็นเกลียวก็จะมีคามเหนียวแน่น

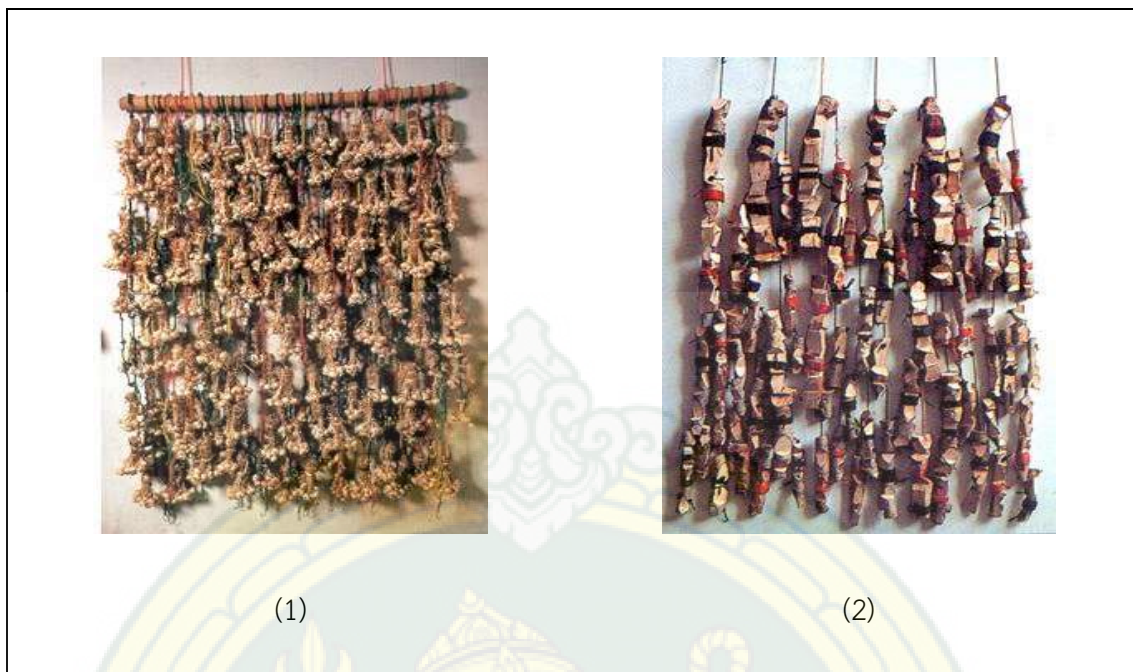
เมื่อแผ่กางเส้นด้านผ่านกระบวนการถัก ทอ ปัก ร้อย เย็บ เส้นด้ายต่างๆ ก็จะแปรเปลี่ยนไปสู่ลาย และพื้นผ้าและสิ่งนี้เอง หลินเทียนเหมียว มักหยิบยกมาเป็นหัวข้อมาเป็นศิลปะของเธออยู่เสมอ

ภาพที่ 9 แพรพรณ, 2004, Installation, ไฟเบอร์กลาส ผ้าไหม, แปรผันตามพื้นที่
ที่มา : เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง จิตรกรรม ประจำปี พ.ศ.2554

6.3 ศาสตราจารย์ชูลูด นิ่มเสมอ

"ผลงานยุคแรก" (ชูลูด นิ่มเสมอ, 2556) สร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2498-2505 เป็นผลงานเทคนิคภาพพิมพ์แบบแกะลายเส้น (engraving) ที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตชนบทไทย โดยศิลปินทดลองนำเมโซไนท์ (mesonite) หรือกระดาษอัดแข็งมาใช้แทนไม้เป็นคนแรกของไทย ต่อมาได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ (wood cut) ซึ่งมีทั้งภาพพิมพ์ขาวดำและภาพพิมพ์สี เป็นการค้นพบเทคนิคที่มีความกลมกลืน กับอารมณ์การแสดงออก ด้วยเรื่องราวและรูปทรงที่เรียบง่าย แสดงออกถึงความเป็นไทย นอกจากนี้ ในส่วนผลงานยุคแรกยังมีผลงานจิตรกรรมชุด "ชีวิตชนบทปิดทอง" (พ.ศ.2499) ซึ่งศิลปินทดลองติดทองคำเปลวลงบนจิตรกรรมร่วมสมัยเป็นคนแรก ศาสตราจารย์ชูลูด นำแรงบันดาลใจจากสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตชนบทไทย มาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีความก้าวหน้าล้ำสมัย ทั้งในด้านรูปแบบและลักษณะการแสดงออก ด้วยการหยิบจับวัตถุและวัสดุจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งวัสดุจากธรรมชาติ และวัสดุสังเคราะห์ที่อยู่ในชีวิตประจำวันมาเป็นสื่อในการแสดงออก เริ่มจากการนำวัสดุมาห้อยแขวนวางพาดบนตอไม้ พัฒนาต่อเนื่องมาจนถึงการนำวัสดุมาห้อยแขวนบนร่างกายตนเอง เพื่อเป็นสื่อแสดงความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในวิถีชีวิตชนบทไทย ซึ่งนับได้ว่าศาสตราจารย์ชูลูดเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกแนวทางการทำงานศิลปะเชิงความคิด (conceptual art) ในหน้าประวัติศาสตร์ศิลปะร่วมสมัยไทย

ภาพที่ 10 ชีวิตชนบทปิดทอง

ที่มา : <https://world.kapook.com/pin/557169fa4d265a17634a9acc> (2556, ออนไลน์)

6.4 นายเออร์เนสโต (Ernesto Neto)

ERNESTO NETO – การถักแบบสร้างสรรค์ (2559) ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของ Ernesto Neto ได้สร้างสรรค์เสนอเชือกถักทอหลายร้อยปม จนเกิดเป็นผลงานประติมากรรมขนาดใหญ่ กิ่ง ก้าน ใบ และดอกไม้วางทับกันที่สามารถให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงความอบอุ่น เหมือนกับรังนก ศิลปินต้องการที่จะบันทึกความทรงจำเอาไว้ในการเดินทางที่ได้ไปพบเจอกับสิ่งของบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ Ernesto Neto จึงอยากจะบันทึกเรื่องราวเหล่านี้เอาไว้ด้วยวิธีการถักสมุนไพรรากไม้ เครื่องดนตรี จนเกิดเป็น ผลงานศิลปะที่คอยห่อหุ้มสิ่งของเหล่านั้นเอาไว้ด้วยเชือกที่นำมาถักทอเป็นผลงาน อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกละมุนใหม่ให้กับผู้ชมโดยการเอาสิ่งของต่างๆ หรือแม้กระทั่งเอกลักษณ์ที่หลากหลายเข้าไปรวมอยู่ในตัวผลงานด้วยผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของศิลปิน Ernesto Neto นี่คือการใช้เชือกที่มีสีสันหลากหลายมาถักทอสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมขนาดใหญ่เป็นการบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ จากความทรงจำของศิลปินที่ได้เดินทางและได้พบเห็นสิ่งที่น่าสนใจในแต่ละที่ได้ไปเยือนในสถานที่เหล่านั้น

ภาพที่ 11 Foto de Carla Chaim

ที่มา : <https://umagaracinha.wordpress.com/> (2559, ออนไลน์)

6.5 Shouchiku Tanabe

Shouchiku Tanabe (2016) ผู้ซึ่งตั้งชื่อให้ว่า Takeo เกิดในเมือง Sakai โอซาก้าในปี 1973. Shiguchiku ทานาเบะเริ่มเรียนรู้ศิลปะไม้ไผ่จากพ่อของเขาเมื่อตอนที่เขาเป็นเด็กเขาจบการศึกษาครั้งแรกจากแผนกศิลปะที่ดีของโรงเรียนมัธยมฝีมือเมืองโอซาก้า และต่อมาจากแผนกประติมากรรมของมหาวิทยาลัยศิลปะโตเกียว หลังจากพัฒนาทักษะของเขาในฐานะศิษย์เป็นเวลาสองปีในเมือง Beppu Shouchiku Tanabe ก็กลับไปเมือง Sakai และเรียนรู้ศิลปะไม้ไผ่จากพ่อของเขา เขาฝึกศิลปะไม้ไผ่สไตล์ดั้งเดิมและในขณะที่ใช้ทักษะของรุ่นชิกุนไซก่อนหน้านี้นี้เขาทำประติมากรรมตามสไตล์ดั้งเดิมของเขาเอง Shouchiku Tanabe ทำงานสองประเภทหนึ่ง คือ ตะกร้าโบราณเทคนิคต่างๆ ที่ผ่านรุ่นสู่รุ่นอีกอย่างหนึ่งคืองานปั้นล้วนๆ และถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ในญี่ปุ่นในวันนี้ลายเส้นของเขา คือ รูปแบบอินทรีที่ทำด้วยไม้เสื่อไม้และวัสดุธรรมชาติอื่น ๆ

ภาพที่ 12 Embrace

ที่มา : <https://www.asianart.com/> (2016, ออนไลน์)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับกับศิลปินที่นำมาศึกษา

ชื่อศิลปิน/ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมตตา สุวรรณศรี แนวคิด ทุกชีวิตไม่มีความสมบูรณ์แบบหากเรามองด้วยใจแห่งเพื่อนมนุษย์ที่มีเมตตา ก็จะได้เห็นความงามในสิ่งเหล่านั้น	การใช้เทคนิคในการถักเส้นใยเรียงร้อยต่อกันให้เป็นรูปทรงให้ได้ขนาดตามความต้องการ	ด้านการใช้วัสดุ	เทคนิคงานในการถักเส้นใยและการขึ้นโครงร่างของผลงาน
หลินเทียนเหมียว lin tianmiao ผลงาน สะท้อนให้เห็นถึงการรวมตัวความต่อเนื่องและการร้อยต่อเชื่อมโยงเป็นสรรพสิ่งมากมายไม่ว่าสิ่งนั้นแทนความหมายของชีวิต	รูปทรงลักษณะในการสร้างสรรค์ผลงาน จากการถักทอเส้นด้าย	ด้านการใช้วัสดุ	การนำเสนอผลงาน

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 2 (ต่อ) การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับกับศิลปินที่นำมาศึกษา

ชื่อศิลปิน/ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
ศาสตราจารย์ชูลูด นิ่มเสมอ แนวความคิดเกิดจากสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตชนบทไทย	การใช้วัสดุต่างๆ ในธรรมชาติมาสร้างสรรค์ผลงาน	ด้านการใช้วัสดุ	เทคนิคการถักร้อย โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ให้มีความคงทน
 เอร์เนสโต (Ernesto Neto) แนวความคิดการเก็บเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ จากความทรงจำของศิลปินที่ได้เดินทางและได้พบเห็นสิ่งที่น่าสนใจในแต่ละที่ๆ ได้ไปเยือนในสถานที่ต่างๆ	เส้นเชือกถักทอหลายร้อยปมทำให้เกิดเป็นผลงาน	ด้านการใช้วัสดุ	การนำเสนอแบบจัดวาง

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรคกับกับศิลปินที่นำมาศึกษา

ชื่อศิลปิน/ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
Shouchiku Tanabe 	การใช้วัสดุ ธรรมชาติที่มีอยู่ รอบตัวมา สร้างสรรค์เป็น ผลงาน	ด้านการใช้วัสดุ	เทคนิคการสาน โดยใช้วัสดุ ธรรมชาติ ที่มี อยู่รอบตัว มา สร้างเป็นผลงาน
ทานาเบะเริ่มเรียนรู้ศิลปะจากไม้ไผ่จากพ่อของเขาเมื่อตอนที่เขาเป็นเด็ก เขาทำประติมากรรมตามสไตล์ดั้งเดิมของเขา ทานาเบะ ทำงานสองประเภทหนึ่ง คือ ตะกร้าโบราณเทคนิคต่างๆ ที่ผ่านรุ่นสู่รุ่น อีกอย่างหนึ่ง คือ งานปั้นล้วนๆ และถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ในญี่ปุ่นในวันนี้			

ที่มา : ผู้วิจัย

บทที่ 3

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ผู้สร้างสรรค์ต้องการสะท้อนหลักความจริงในสังคมยุคปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นโลกดิจิทัล ทุกอย่างมีความรวดเร็วก้าวหน้า ทำให้วัฒนธรรมหลายๆอย่างก้าวตามไม่ทัน ทำให้เกิดความล้าสมัย หรือเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา ผู้สร้างสรรค์จึงหยิบยกเอาความเสื่อมสลายของโนราขึ้นมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อมุ่งนำเสนอหลักความจริงที่เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมสลายไปตามกาลเวลาในยุคสมัยที่แตกต่างกันออกไป

โดยมีการศึกษาข้อมูลเอกสารจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งเอกสารเว็บไซต์ผลงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง และผ่านการศึกษา และตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้งานสร้างสรรค์เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. แนวความคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา”
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์

1. ความเป็นมาและแนวคิดแรงบันดาลใจ

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ข้าพเจ้ามีความชื่นชอบในศิลปวัฒนธรรมโนรา ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของชาวนคร และเป็นการละเล่นพื้นเมืองอย่างหนึ่งที่นิยมเล่นสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน แม้ในยุคสมัยปัจจุบันจะก้าวเข้าสู่ยุคแห่งความเจริญของเทคโนโลยี ซึ่งทำให้การแสดงโนราปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา โนราสมัยใหม่จะเน้นด้านความบันเทิง ทำให้ศิลปะบางส่วนได้เลือนหายไป แต่อย่างไรก็ตามโนรายังเป็นประเพณีและวัฒนธรรมทางภาคใต้ที่เป็นเอกลักษณ์จนถึงปัจจุบัน ข้าพเจ้ามีความสนใจในความงดงามของวัฒนธรรมโนราด้วยสีสัน ลีลา ท่าทางการเคลื่อนไหว และท่าร่าที่อ่อนช้อยและยังคงเอกลักษณ์จนถึงปัจจุบัน จึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมเพื่อสะท้อนถึงความงามในศิลปวัฒนธรรมโนรา

2. ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

2.1 ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์

จากประสบการณ์ตรงที่ผู้สร้างสรรค์ประสบกับตนเอง จากสภาพของร่างกายที่ทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ตามช่วงเวลาของชีวิต โดยการสังเกตคนใกล้ชิด ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ทั้งที่จากไป ยังคงมีชีวิตอยู่ เมื่อเราเริ่มสูงวัยขึ้นยิ่งทำให้เราต้องตระหนักในกฎของธรรมชาตินี้ เพราะนั่นหมายความว่า จะคงต้องประสบกับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง ในเวลาอันไม่ไกลมากนัก หรือแม้แต่

ในเวลาอันเป็นปัจจุบัน ดังนั้นผู้สร้างสรรค์เองได้เล็งเห็นความเป็นจริงของกฎธรรมชาติ จึงได้ใช้และนำมาสะท้อนเตือนสติของตนเอง และเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้

2.2 ข้อมูลจากสภาพแวดล้อมทางสังคม

เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นลูกหลานคนใต้ (จังหวัดสงขลา) มีความชื่นชอบใน ศิลปวัฒนธรรม โนรามาตั้งแต่เยาว์วัยจนมาถึงปัจจุบัน เมื่อได้ยินเสียงปี่และเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ดังขึ้นทำให้รู้สึกถึงท่วงท่ารำของโนราที่มีความอ่อนช้อย สวยงาม และเครื่องแต่งกายที่โดดเด่น ด้วยสีของลูกปัด เมื่อได้ดูการแสดงโนร่าบ่อยครั้ง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว้า “วัฒนธรรมโนรา” เป็นวัฒนธรรมที่มีความงดงาม ความอ่อนช้อย เป็นการละเล่นที่มีทั้งการร้อง การรำ บางส่วนเล่นเป็นเรื่องและบางโอกาสก็แสดงตามคติความเชื่อที่เป็นพิธีกรรม ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจที่เห็นมาตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน มาสื่อให้เห็นว่าปัจจุบัน วัฒนธรรมโนราก็ยังมีอยู่ แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากเทคโนโลยีความทันสมัยของยุคปัจจุบันเข้ามามีบทบาทในวัฒนธรรมมากขึ้น ทำให้โนร่าบางส่วนที่มีความดั้งเดิมได้หายไปหรือเปลี่ยนแปลงไปให้ทันสมัยมากขึ้น ดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นทางความคิดในการศึกษาค้นคว้า และสร้างสรรค์ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา”

2.3 การหาข้อมูลจากเอกสาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำการศึกษาเบื้องต้น ที่ประกอบไปด้วย ข้อมูลในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ข้อมูลของศิลปินที่ทำการศึกษาค้นคว้า ดังคำกล่าวข้างต้นผู้สร้างสรรค์สามารถพัฒนาแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตน จึงได้ข้อมูลมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างภาพร่าง ทั้งในแบบสองมิติ และแบบสามมิติ และสร้างสรรค์ผลงานดังต่อไปนี้

3. เทคนิคและวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

3.1 เชือกกล้วย

เส้นใยกล้วยจะพบมากบริเวณลำต้นกล้วย รูปร่างของเส้นใยกล้วยตามความยาวจะประกอบด้วยกลุ่มของเส้นใยเล็ก ๆ เรียงแนวยาวของเส้นใยเป็นรูปทรงกรวยตอนปลายแหลม จัดอยู่ในประเภทเส้นใยสั้น ลักษณะตามขวางเป็นรูปรีเกือบกลมมีลูเมนเห็นได้ชัดเจนผนังเซลล์ค่อนข้างบาง เส้นใยค่อนข้างแข็งแรงและกระด้าง แต่เส้นใยกล้วยมีความมันคล้ายไหม มีความเหนียว สามารถต้านแรงดึงได้ดี

กรรมวิธีในการทำเชือกกล้วยในการทำเชือกกล้วยมีวิธีการทำดังนี้

3.1.1 ลอกกาบกล้วยออกมาจากต้นกล้วย ให้เป็นแผ่นเอากาบกล้วยขึ้นพาดบนราว เพื่อให้ได้รับแสงแดด โดยพาดกาบกล้วยให้ข้างหนึ่งยาวกว่าอีกข้างหนึ่ง

ภาพที่ 13 การตากกบกล้วย
ที่มา : ผู้วิจัย

3.1.2 ตากกบกล้วยที่กรีดแล้วไว้ประมาณ 2-3 วัน ให้พอแห้ง ห้ามให้เปียกฝน เพราะจะทำให้ขึ้นและขึ้นราและไม่ต้องตากแดดนานเกินไปเพราะจะแห้งกรอบ ซึ่งจะทำให้เชือกจะขาดง่าย เมื่อแห้งแล้วเก็บมัดให้เป็นระเบียบเพื่อใช้งานต่อไป

ภาพที่ 14 การตากเชือกกล้วย
ที่มา : ผู้วิจัย

3.2 การสาน

การสานของไทยนั้นมีลวดลายและรูปแบบต่างกันไปมากมาย ทั้งที่แตกต่างกัน ด้วยลักษณะของแบบลายและวัสดุที่ใช้ในการสาน ในด้านลวดลายที่สานนั้น ส่วนมากการใช้ลายจะสานลายใดก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น อาจจะใช้ลายขัตรีธรรมดา เพื่อให้เกิดความแข็งแรงทนทานและความสะดวกในการสาน หรือถ้าต้องการสานภาชนะที่มีตาห่างๆ เช่น ชะลอม เข่ง มักจะสานด้วยลายเฉลว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วิธีการสานอันเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากของการทำเครื่องจักสานแบบต่าง ๆ เท่าที่ปรากฏอยู่ล้วนเกิดขึ้นจากการสานด้วยลวดลายที่ต่างกันไป แต่โดยหลักใหญ่ๆ แล้วจะเห็นว่า การสาน

ลวดลายทั้งหลายนั้นจะต้องใช้การขัดกันเพื่อให้วัสดุที่ใช้สานนั้นยึดตัวขัดกันคงรูปอยู่ได้เป็นหลักไม่ว่าการสานนั้นจะเป็นลายขัดธรรมดา ๆ หรือลายสานสอง ลายสาม หรือลายอื่น ๆ ก็ตาม การสานเครื่องจักสานโดยทั่วไปแล้วอาจจำแนกออกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้ .

การสานด้วยวิธีการสอดขัดกัน

ลายขัดเป็นลายพื้นฐานของเครื่องจักสาน ซึ่งอาจจะเป็นลวดลายเบื้องต้นของการทำเครื่องจักสานที่เก่าแก่ที่สุดก็ได้ ลักษณะของลายขัด เป็นการสร้างแรงยึดระหว่างกันด้วยการขัดกันของตอก หรือวัสดุอื่นด้วยการขัดกันระหว่างแนวตั้งหรือเส้นตั้ง และแนวนอนหรือเส้นนอน ถ้าพิจารณาแล้วจะเห็นว่า “ลายขัด” เป็นแม่แบบของลายสานทั้งปวง ซึ่งมีอยู่ในงานจักสานของชนชาติต่าง ๆ ทั่วไป เป็นลายที่วิวัฒนาการขึ้นมาเป็นลายต่าง ๆ ตั้งแต่ลายขัดธรรมดาไปจนถึงการสานแบบยกดอกเป็นลวดลายต่าง ๆ ลักษณะโครงสร้างของลายขัดนี้เป็นลายที่มีแรงยึดมาก จึงมีความแน่นและแข็งแรงให้ความคงทนมาก จึงนิยมใช้สานประกอบกับลายอื่น ๆ ในส่วนที่ต้องการความแข็งแรงเช่นส่วนที่เป็นก้น เป็นปาก คอของภาชนะ เป็นต้น

ภาพที่ 15 การสานขัดกัน
ที่มา : ผู้วิจัย

การสานด้วยการสอดขัดกันด้วยเส้นทแยงลายทแยง

ลักษณะการสานคล้ายการถัก ส่วนมากใช้ตอกเส้นแบน ๆ บาง ๆ เพราะการสานลายชนิดนี้ต้องการแผ่นทึบ โครงสร้างของลายทแยงจะเปียดตัวกันสนิทไม่มีเส้นตั้งหรือเส้นนอนเหมือนลายขัด เป็นลายสานที่ต้องการผิวเรียบบางสามารถสานต่อเชื่อมกันไปตามความโค้งของภาชนะที่ต้องการได้ เครื่องจักสานที่สานด้วยลายทแยงนี้ส่วนมากจะสามารถทรงรูปอยู่ได้ด้วยตัวเอง แต่ความแข็งแรงจะไม่ทนเท่าลายขัด

ภาพที่ 16 การสานลายทแยง
ที่มา : ผู้วิจัย

การสานด้วยวิธีขดเป็นวงลายขด

ลายสานแบบขดส่วนมากจะใช้สานภาชนะโดยสร้างรูปทรงขึ้นด้วยการขดของวัสดุซ้อนเป็นชั้นๆ แล้วใช้ตัวกลางเชื่อมถักเข้าด้วยการเย็บ ถัก หรือมัด ลายสานแบบขดมักใช้วัสดุจำพวกหวาย ปอ และวัสดุอื่น ๆ ที่ไม่สามารถคงรูปอยู่ได้ด้วยความแข็งของตนเอง ลายสานแบบขดจะรับน้ำหนักและแรงต้านได้ดี เพราะโครงสร้างทุกส่วนจะรับน้ำหนักเฉลี่ยโดยทั่วถึงกัน

ภาพที่ 17 การสานลายขด
ที่มา : ผู้วิจัย

จากลักษณะของการสานประเภทใหญ่ๆ ทั้ง 3 นี้ เป็นวิวัฒนาการของการสานลวดลายเครื่องจักสาน เพื่อให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับชนิดและรูปทรงของเครื่องจักสาน นอกจากนี้แบบอย่างการสานเหล่านี้แล้วยังมีลวดลายซึ่งดัดแปลงออกไปเพื่อให้เกิดความสวยงามเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

เช่น ลายขัดธรรมดา แต่มีการสานด้วยเส้นตอกที่เล็กกว่า ตอกสอดแทรกเข้าไประหว่างลายขั้้นนั้น เพื่อให้เกิดเป็นลายขัดเล็กๆซ้อนอยู่ภายใน เป็นการเพิ่มความสวยงาม เช่น ลายดอกพิกุล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วิธีการสานเครื่องจักสานในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทยนั้น จะขึ้นอยู่กับความนิยมของท้องถิ่นที่สืบทอดกันมากกว่าอย่างอื่น

3.3 ยอดใบลานหรือใบลาน

ต้นลานจัดเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีลำต้นตรงและแข็ง เป็นไม้ต้นเดี่ยวไม่แตกหน่อหรือกอสวนเนื้อไม้เป็นเส้นใย ไม่มีกิ่ง ลำต้นมีกาบใบติดคงทน เรียงเวียนอยู่โดยรอบ และมีหนามคล้ายฟันเลื่อยสั้น ๆ อยู่ทั้งสองข้างริมขอบก้านใบ ลำต้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 80 เซนติเมตร ต้นลานเมื่อแก่แล้วหรือมีอายุราว 20-80 ปี เมื่ออายุ 20-30 ปี ลำต้นจะมีความสูงถึง 25 เมตร ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายนต้นลานจะออกดอกและผล ซึ่งนั่นหมายถึงชีวิตช่วงสุดท้ายของต้นลาน โดยผลเมื่อแก่แล้วจะร่วงหล่นลงสู่พื้นดิน เมล็ดในผลจะงอกเป็นต้นลานขึ้นมาใหม่มากมาย

ภาพที่ 18 ต้นลาน

ที่มา : ผู้วิจัย

ใบลาน ใบมีขนาดใหญ่ ลักษณะคล้ายรูปฝ่ามือหรือรูปพัด ค่อนข้างกลมคล้ายกับใบตาล จนบางครั้งอาจเรียกว่า "ปาล์มพัด" ใบมีสีเขียวอมเทา แผ่นใบมีขนาดประมาณ 2.5-3 x 2.5-3 เมตร ส่วนก้านใบออกสีเขียวอ้วนสั้น ยาวประมาณ 2.5-3 เมตร และขอบก้านใบมีหนามแน่นเป็นฟันคมสีดำ ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร และมีเส้นโค้งกลางใบยาวประมาณ 1 เมตร แผ่นใบหักเป็นคลื่น มีร่องแฉกแยกแผ่นใบ 110 แฉก แต่ละแฉกมีขนาดประมาณ 75-150 x 4.6-5 เซนติเมตร (เป็นพันธุ์ไม้ที่มีใบใหญ่ที่สุดในโลก) เป็นไม้ทั้งใบได้เองตามธรรมชาติ

ภาพที่ 19 ใบลาน
ที่มา : ผู้วิจัย

3.4 การสานด้วยใบลาน

การสานตะกร้อด้วยใบลาน

นำใบลานสดมาฉีกเป็นเส้นยาว 50 เซนติเมตรกว้าง 2 เซนติเมตร จำนวน 4 เส้น นำใบลานมาวางทับกันพับปลายเส้นด้านซ้ายพับขึ้นบนแล้วพับปลายอีกข้างพับขึ้นบนทับเส้นด้านซ้าย พับด้านบนลงมา แล้วนำปลายด้านล่างขึ้นมาสอดที่ช่องใต้รอยพับแล้วดึงให้แน่น สานเหมือนกัน 2 ชุดนำมาสานขัดกันเหมือนหางเปียไม่พับริม 4 – 5 รอบ จัดรูปตะกร้อ ส่วนที่สานแล้วให้เข้าที่นำปลายสอดตามปลายที่สานสอดเรื่อย ๆ ไปจนพอเหมาะ จึงตัดส่วนที่เหลือทิ้งด้วยกรรไกร จะได้ "ตะกร้อสาน" สำเร็จ ตกแต่งให้เรียบร้อยสวยงาม

(1)

(2)

ภาพที่ 20 สานตะกร้อ
ที่มา : ผู้วิจัย

3.5 หวาย

หวายเป็นพืชที่อยู่ในเผ่าหวาย พบทั่วไปในเขตร้อนของทวีปแอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และออสเตรเลีย ทั่วโลกมีหวายเกือบ 600 ชนิด เฉพาะในประเทศไทย มีหวายเกือบ 60 ชนิด เช่น หวายโคก หวายดง หวายน้ำผึ้ง เป็นต้น

ลักษณะโดยทั่วไปของหวายเป็นพันธุ์ไม้เลื้อยหรือไม้รอเลื้อยตระกูลปาล์ม ลำเถาชอบพัน เกาะต้นไม้ใหญ่ มีกาบหุ้มต้น และมีหนามแหลม มีความเหนียว ใบเป็นรูปขนนกเล็ก ๆ ใบย่อยนั้นเรียวยาว มีสีเขียวสด ก้านใบหนึ่งๆ มีใบย่อยราว 60 - 80 คู่ ออกดอกเป็นช่อ สีขาวปนเหลือง ผลค่อนข้างกลม เปลือกเป็นเกล็ด ลูกอ่อนเปลือกสีเขียว เนื้อสีขาว ผลแก่เปลือกสีเหลือง เปลือกอ่อน เนื้อแข็ง รสเปรี้ยวอมฝาด

ภาพที่ 21 หวาย

ที่มา : ผู้วิจัย

การถัก คือ การเอาเส้นเชือกหรือหวายเป็นต้นไข้วสอดประสานกันให้เป็นลวดลายต่างๆ บ้าง ให้เป็นเส้นและเป็นผืนบ้าง ให้ติดต่อกันบ้าง การเตรียมหวาย ต้องแช่น้ำให้หวายอ่อนตัวเพื่อความสะดวกในการทำงาน หวายสามารถใช้ได้ทั้งเส้น นำไปเป็นก้นกระบุง ตะกร้า หรือเลียดให้เป็นเส้นเล็ก ๆ ใช้ผูกมัด ตกแต่งลวดลาย

การสาน หลังจากเตรียมวัตถุดิบ ในการทำงานจักสานแล้วก็ถึงขั้นลงมือสาน ช่างสานจะต้องรู้ว่า ควรใช้ลายสานแบบใด สำหรับเครื่องจักสานแต่ละชนิดเช่น ป่าน้ำชาใช้ลายหนึ่ง กระบุงใช้ลายสาม กระดังใช้ลายขอ ช่างจักสานที่มีความชำนาญมากจะสามารถสานลายต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและคล่องแคล่ว เป็นระเบียบ และสวย

ลวดลายในการจักสาน แบ่งตามลักษณะการใช้งานได้ 3 ลักษณะ คือ

1) ลวดลายพื้นฐาน ถือเป็นลายแม่บท สำหรับการสานทั่วไป มี 6 ลาย คือ

- 1.1) ลายขัด
- 1.2) ลายสอง
- 1.3) ลายสาม
- 1.4) ลายตาหลิ่ว
- 1.5) ลายขอ
- 1.6) ลายบองหยอง

2) ลวดลายพัฒนา เป็นลายที่ช่างจักสานในอดีตได้คิดค้นพัฒนาขึ้นมา ที่ปรากฏทั่วไป มี 5 ลาย คือ

- 2.1) ลายบ้า
- 2.2) ลายดีดำน

- 2.3) ลายฉลาเกล็ดเต่า
- 2.4) ลายดอกชิง
- 2.5) ลายดีหล่ม
- 3) ลวดลายประดิษฐ์ เป็นลวดลายที่คิดค้นประดิษฐ์ขึ้นเป็นลักษณะเฉพาะของช่าง

ตารางที่ 4 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ชื่อวัสดุ-อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
1. หยวกกล้วย 	มีความเหนียว ไม่ขาดง่าย มีความคงทน	นำมาถักร้อยกับผลงาน
2. ไม้ไผ่ 	มีความโค้งงอมีความ ยืดหยุ่นมีความทนทานต่อ แรงกด แรงบีบ และแรงอัด ต่าง ๆ	นำไปทำเป็นโครงสร้าง ผลงาน
3. ไม้หวาย 	มีความยืดหยุ่นตัว ทำให้มีความนุ่มในตัว	นำไปทำเป็นโครงสร้าง ผลงาน

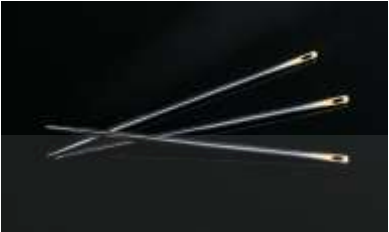
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน (ต่อ)

ชื่อวัสดุ-อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
4. ไม้กระดาน 	มีความแข็งแรงทนทานสูง มีความคงตัวไม่ยืดหด และ แดงง่าย	ใช้สำหรับร่างผลงาน
5. ยอดใบลาน 	มีความบางเบา	นำมาถักร้อยกับผลงาน
6. กรรไกร 	ใช้สำหรับตัด เล็มส่วนที่ไม่ ต้องการออก	ใช้สำหรับตัดหยวกกล้วยและ ใบลานเพราะจะต้องตัด เล็ม ส่วนที่ไม่ต้องการออก

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 6 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน (ต่อ)

ชื่อวัสดุ-อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
7. เข็ม 	มีความแหลม	ใช้เย็บผลงานให้ได้ตามที่ ต้องการ
8. มีดคัตเตอร์ 	มีความคม	ใช้สำหรับตัดหยวกกล้วยและ ใบลานเพราะจะต้องตัด เล็ม ส่วนที่ไม่ต้องการออก
9. เชือกฟาง 	ไม่เป็นขุย เหนียวทนทาน ใช้งานได้นาน ไม่ขาดง่าย	ใช้สำหรับผูกมัดโครงสร้าง ของผลงาน
10. ลวด 	ความแข็งแรง, สภาพ การเป็นตัวนำ, ความต้านทานการกัด กร่อน, การแปรรูป และ ความอ่อน	ใช้สำหรับผูกมัดโครงสร้าง ของผลงาน

ที่มา : ผู้วิจัย

4. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การหาข้อมูลภาคสนาม และภาคเอกสารเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ แนวคิด เทคนิควิธีการนำเสนอเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพสามารถพัฒนาต่อไปเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ได้ในลำดับถัดไปดังข้อมูลต่อไปนี้

4.1 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 1 ชื่อคงเหลือไว้ความดั้งเดิม

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1 เป็นงานสื่อผสม การจัดวางแบบแวนลอยมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจากชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดโนรา มาเป็นแบบนี้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่นเชือกกล้วยมาถักเป็นชุด

ตารางที่ 7 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. แบบร่าง ภาพผลงานขั้นที่ 1 ชื่อ คงเหลือไว้ความดั้งเดิม	

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 22 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 1
 ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
 ชื่อผลงาน คงเหลือไว้ความดั้งเดิม
 เทคนิค สีสผสม
 ที่มา : ผู้วิจัย

4.2 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 2 ชื่อ ความอ่อนช้อยของโนรา

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2 เป็นงานสื่อผสม การจัดวางแบบแขวนลอยมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนการรำรำโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจาก ท่ารำโนรา โดยนำลักษณะเด่นของท่ารำแบบอ่อนช้อยมโนราห์ มาเป็นแบบนี้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น เชือกกล้วยมาถักเป็นชุด

ตารางที่ 9 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. แบบร่าง ภาพผลงานขั้นที่ 2 ชื่อ ความอ่อนช้อยของโนรา	

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงาน (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 1 (1) ภาพการถักเชือกกล้วย (2) ภาพการเหลาไม้ ตัดให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ (3) ภาพการตัดให้เป็นรูปทรง	 (1) (2) (3)

ที่มา : ผู้วิจัย

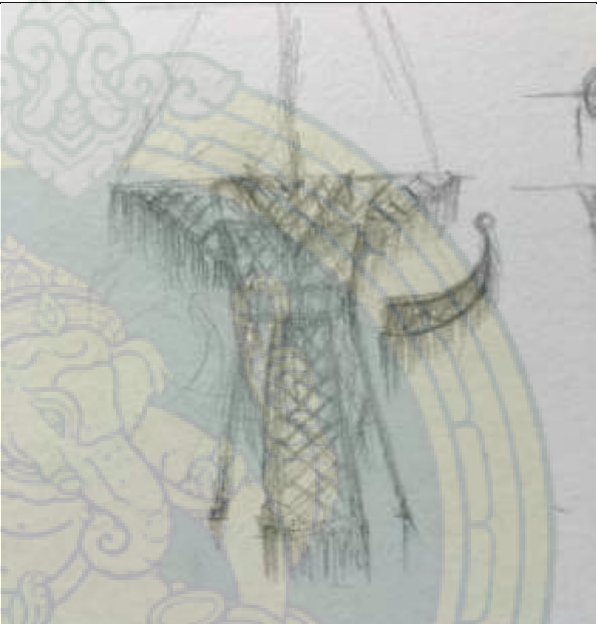

ภาพที่ 23 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 2
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน ความอ่อนช้อยของโนรา
เทคนิค สร้อยผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

4.3 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 3 ชื่อเอกลักษณ์โนรา 1

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3 เป็นงานสื่อผสม การจัดวางแบบแขวนลอยมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจากชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดโนรา มาเป็นแบบนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น เชือกกล้วยมาถักเป็นชุด

ตารางที่ 11 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. แบบร่าง ภาพผลงานขั้นที่ 3 ชื่อ เอกลักษณ์โนรา 1	

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 12 การสร้างสรรค์ผลงาน (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ขั้นที่ 1 (1) ภาพการถักเชือกกล้วย (2) ภาพการเหลาไม้ดัดให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ (3) ภาพการถักให้เป็นชุด (4) ภาพการถักให้เป็นหน้า ผ้าของโนรา	 (1) (2) (3) (4)

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 24 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 3
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน เอกลักษณ์โนรา 1
เทคนิค สื้อผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

4.3 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 4 ชื่อเอกลักษณ์โนรา 2

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4 เป็นงานสื่อผสม การจัดวางแบบแขวนลอยมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจาก ชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดมโนราห์ มาเป็นแบบนี้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น เชือกกล้วยมาถักเป็นชุด

ตารางที่ 13 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. แบบร่าง ภาพผลงานขั้นที่ 4 ชื่อ เอกลักษณ์โนรา 2	

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 14 การสร้างสรรค์ผลงาน (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงาน ขั้นที่ 1 (1) ภาพการถักเชือกกล้วย (2) ภาพการเหลาไม้ตัดให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ	(1) (2)
(3) ภาพการถักให้เป็นชุด	(3)
(4) ภาพการถักให้เป็นหน้า ผ้าของโนรา	(4)

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 25 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 4
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน เอกลักษณ์โนรา 2
เทคนิค สร้อยผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

สรุปผลงานชิ้นที่ 1 - 4

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชิ้น ได้พบปัญหา การถักร้อยและการเชื่อมโครงไม้ไม่ค่อยสัมพันธ์กัน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่อการสร้างสรรค์ผลงานไม่มีความเนียนมากพอ และทำให้เกิดความล่าช้าในการทำโครงสร้างเป็นอย่างมาก

บทที่ 4

การวิเคราะห์และพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ได้ผ่านการศึกษาและการทดลองเพื่อค้นหาผ่านข้อผิดพลาดรวมถึงปัญหาในการสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นถึงแนวความคิดและทฤษฎี การค้นคว้าเทคนิคโดยเลือกใช้วัสดุที่แสดงออกถึงแนวความคิด ผ่านรูปแบบของการถักร้อยจากเส้นใยธรรมชาติ ลักษณะผลงานเป็นแบบสื่อผสมที่แสดงออกถึงความงามที่เกิดจากความคิด ความรู้สึก เกิดจากแรงบันดาลใจต่อการพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษาทดลองเทคนิคซึ่งผู้สร้างสรรค์สามารถเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการสร้างสรรค์จนเกิดเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้นสามารถแยกผลงานสร้างสรรค์ออกได้ 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. การค้นคว้าและทดลองเทคนิคสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project ระยะที่ 1)

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 เป็นการแสดงออกในแนวความคิดเกี่ยวกับความงามจากพิธีกรรมความเชื่อ โนรา ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นของภาคใต้ที่แสดงออกให้เห็นถึงความเป็นมาของชาวใต้และเป็นการตระหนักถึงความสำคัญ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมของภาคใต้ โดยการทดลองวัสดุและใช้เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ที่มีความเหมาะสมให้ตรงตามแนวความคิด

แนวความคิดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ขั้นที่ 1

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงความงดงามของโนรา เป็นวัฒนธรรมทางภาคใต้ซึ่งผู้สร้างสรรค์มีความสนใจถึงวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมานานเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อยในวัฒนธรรม การสร้างสรรค์โครงสร้างของผลงานโดยใช้หยวกกล้วยซึ่งเป็นวัสดุในพื้นที่มาใช้สร้างสรรค์ผลงาน

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคสื่อผสม มีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจาก ชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดโนรา มาเป็นแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น เชือกกล้วยมาถักเป็นชุด

วิธีการนำเสนอ

การจัดวางผลงานในลักษณะการจัดวางแบบแขวนลอยมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้พบปัญหาระหว่างการสร้างสรรค์จากผลงาน คือ เส้นหยวกกล้วยที่ใช้ในการถัก ไม่มีความแข็งแรง บางเส้นเปราะบาง เวลาถักหรือสานทำให้ขาด หรือบางครั้งเส้นของหยวกกล้วยไม่มีความสม่ำเสมอทำให้ผลงานออกมาได้เท่าที่ควร จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างสรรค์นำปัญหาไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการทดลองสร้างสรรค์ผลงานชิ้นต่อไป

1.1 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 (Terminal Project)

ภาพที่ 26 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 1
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน คงเหลือไว้ความดั้งเดิม
เทคนิค สื่อผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ขั้นที่ 2

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ ให้เห็นถึงลักษณะของท่ารำโนราที่มีความแข็งแรง แต่ซ่อนความอ่อนช้อยงดงามในท่ารำรำต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ ท่วงท่าที่รำรำมักจะมีคามหมายต่างๆ ซ่อนอยู่ซึ่งจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคสื่อผสม โดยการนำไม้ไผ่มาดัดเป็นโครงให้มีความอ่อนช้อยเหมือนท่ารำโนรา แล้วนำหยวกกล้วยมาถักเป็นลวดลายคล้ายเป็นชุดและท่ารำรำแสดงให้เห็นถึงความอ่อนช้อยแต่คงความแข็งแรงเอาไว้

วิธีการนำเสนอ

การจัดวางแบบแขวนลอย ให้ความรู้สึกแข็งแรง และในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกอ่อนช้อยสามารถดูได้รอบด้าน

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 2 โดยทดลองเลือกใช้โครงสร้างไม้ไผ่ที่มีความแข็งแรงและอ่อน ถ้าหากเหลาไม้ไม่มีความอ่อนเพียงพอไม้ก็จะหักไม่สามารถดัดให้มีความโค้งได้จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างสรรค์นำปัญหาไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการทดลองสร้างสรรค์ผลงานขั้นต่อไป

1.2 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 27 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชิ้นที่ 2
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน ความอ่อนช้อยของโนรา
เทคนิค สร้อยผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ขั้นที่ 3

ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความงามเป็นโครงสร้างเหมือนชุดโนรา การสร้างผลงานแรงบันดาลใจมาจาก ชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดโนรา มาเป็นแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น หยวกกล้วยมาถักเป็นชุดและนำใบลานมาสานเป็นลูกปัดและชุด เพื่อสร้างรูปทรงที่มีความงามตรงตามแนวคิดที่ตั้งไว้

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคสื่อผสมโดยเลือกใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น หยวกกล้วย ใบลาน ประกอบกับเทคนิคการเย็บและการสานลูกปัดจากใบลาน นำมาเรียงร้อยให้เป็นองค์ประกอบเดียวกับชุด

วิธีการนำเสนอ

มีการจัดวางผลงานลักษณะห้อยแขวนบนผนัง ผลงานสามารถดูได้รอบด้าน

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 3 พบปัญหาในการสร้างสรรค์ในเรื่องของการเลือกใช้วัสดุ ในการสร้างสรรค์ที่มีความประหลาด ไม่มีความยืดหยุ่น เมื่อมีการถักหรือสานจึงทำให้ขาดง่าย จากปัญหาดังกล่าวผู้สร้างสรรค์จะนำไปพัฒนาและปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานขั้นต่อไป

1.3 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3

ภาพที่ 28 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชั้นที่ 3
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน ความอ่อนช้อยของโนรา
เทคนิค สีสผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ขั้นที่ 4

ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจ จากโครงสร้างชุดโนรา โดยนำลักษณะเด่นของชุดโนรา มาเป็นแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่น เชือกกล้วย มาถักเป็นชุด และใช้ผ้าที่มีลวดลายมาทำเป็นชุดโนรา เพื่อแสดงออกให้เห็นถึงความประณีตงดงามของงานช่างศิลป์ไทย ที่บรรจงถัก ร้อย สาน จนก่อเกิดเป็นรูปทรงที่สวยงาม ที่นับวันจะถูกเลื่อนหายไปตามกาลเวลา

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคสื่อผสมโดยเลือกใช้วัสดุธรรมชาติ ผ้า วัสดุสำเร็จรูป และวัสดุสำเร็จรูปทางหัตถกรรมประเภทอื่น ๆ ด้วยเทคนิคการเย็บ การสาน การพัน และการถัก นำมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นผลงานดังกล่าว

วิธีการนำเสนอ

การจัดวางแบบแขวนลอย ให้ความรู้สึกแข็งแรง และในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกอ่อนช้อย สามารถดูได้รอบด้าน

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 4 พบปัญหาในการสร้างสรรค์ในเรื่องของการเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ที่มีความเปราะบาง ไม่มีความยืดหยุ่น เมื่อมีการถักหรือสานจึงทำให้ขาดง่าย จากปัญหาดังกล่าวผู้สร้างสรรค์จะนำไปพัฒนาและปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานขั้นต่อไป

1.4 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 4

ภาพที่ 29 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของผลงานชั้นที่ 4
ชื่อศิลปิน นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ
ชื่อผลงาน ความอ่อนช้อยของโนรา
เทคนิค สีสผสม
ที่มา : ผู้วิจัย

2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (ระยะที่ 2)

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นการนำเสนอผลงานที่มุ่งเน้นอันเกิดจากแนวความคิด เรื่อง สุนทรียภาพความงามของภาพสะท้อนโนรา โนรา ถือเป็นศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มโนราห์ หรือโนรา ซึ่งเป็นศิลปะการร้องและการรำชั้นสูง โดยวัตถุประสงค์ก็เพื่อบูชามหาเทพทั้งสามนั้น ก็คือ พระอิศวร พระพรหม และพระนารายณ์ ซึ่งในบทร้องของโนรายังแสดงให้เห็นถึงความงามที่เกิดขึ้นจากศิลปวัฒนธรรมของคนภาคใต้ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันซึ่งตรงกับทฤษฎีประสบการณ์นิยมและทฤษฎีวิวัฒนาการซึ่งมีความสำคัญในการอธิบายความคิด รวมทั้งประสบการณ์ที่ผู้สร้างสรรค์ที่ได้มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโนรามาตั้งแต่เยาว์วัยจึงเกิดความลึกซึ้งสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสื่อผสมความงามด้วยวัสดุเทคนิควิธีการในการสร้างผลงานที่มีความลงตัวดังต่อไปนี้

แนวความคิดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงความงามของโนราซึ่งเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ที่มีความงดงาม ที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อย และมีการสืบทอดกันมาแต่โบราณ อีกทั้งผู้สร้างสรรค์ได้มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโนราตั้งแต่เยาว์วัย มาถึงปัจจุบัน จึงอยากให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ การสร้างสรรค์ใช้วัสดุ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ที่เหมาะสมให้ตรงกับแนวความคิด

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูป เช่น ลูกปัด และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้ความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

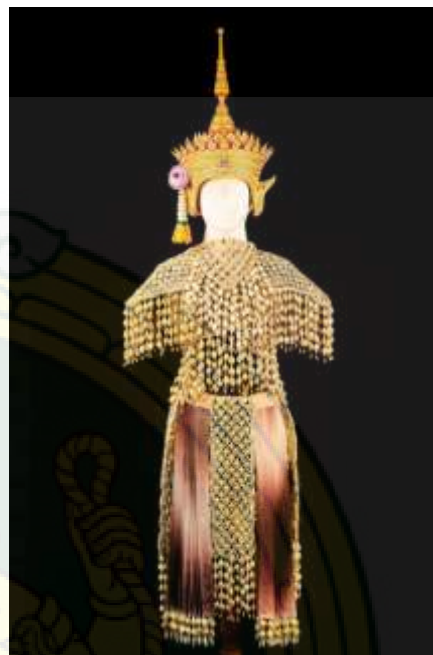
วิธีการนำเสนอ

ผลงานเป็นลักษณะเทคนิคสื่อผสม ที่มีสามมิติ สามารถสวมใส่โชว์ได้ สามารถสวมใส่ในการแสดงท่าร่ายรำตามท่าทางโนราได้อย่างลงตัว

2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

(1)

(2)

ภาพที่ 30 ผลงานสร้างสรรค์การถักทอกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

(1) ภาพการขึ้นโครงร่างชุดโนรา

(2) ผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน สานศิลป์ถิ่นใต้ 1

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 31 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

(1) ภาพการถักผ้าหน้าของชุดโนรา

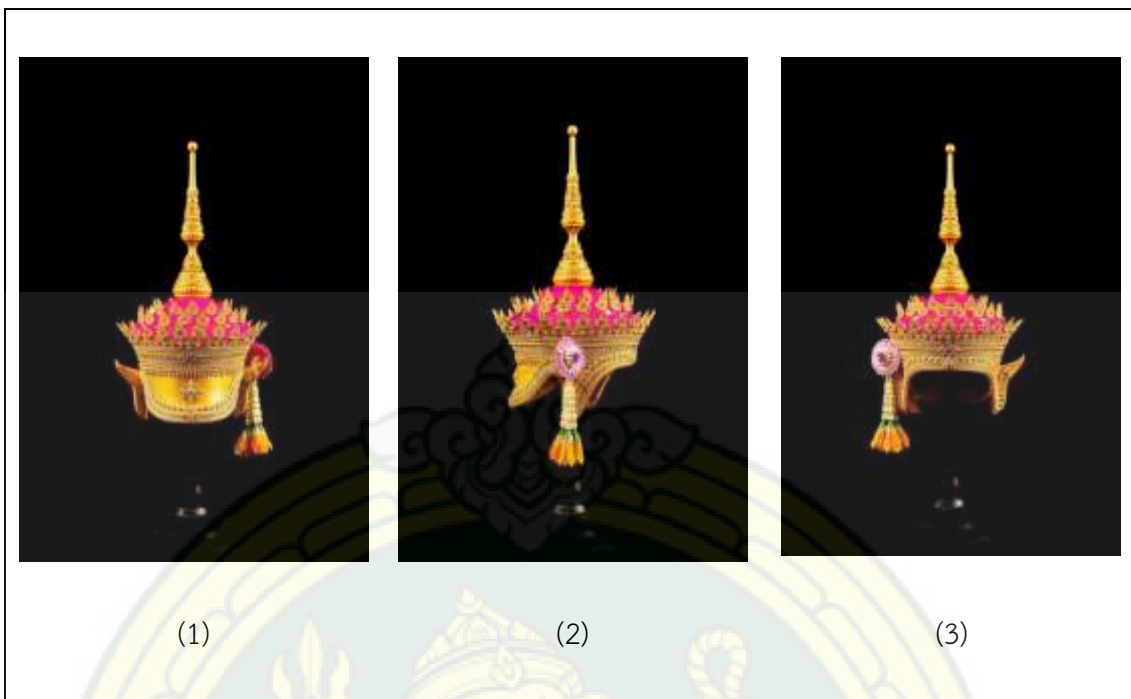
(2) ภาพการถักคุมไหล่ของชุดโนรา

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผืนแปดตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 32 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

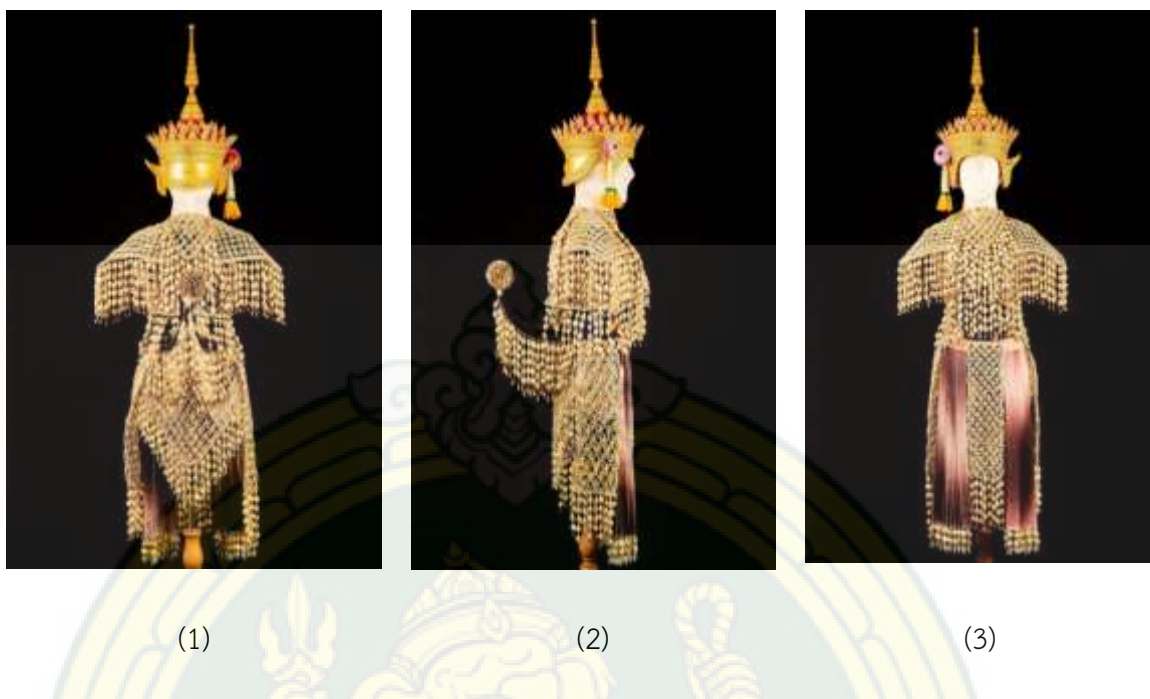
(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผืนแปดตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 33 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 34 ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่อภาพสานศิลป์ถิ่นใต้ 1
 เทคนิค สื่อผสม
 ปี พ.ศ. 2563
 ขนาด ผืนแปรตามสภาพ
 ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดผลงานวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ขั้นที่ 2

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงความงามของโนราซึ่งเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ที่มีความงดงามที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อยและในขณะเดียวกันแสดงให้เห็นถึงความแข็งแรง นับเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่หาชมได้ยากในภาคใต้

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูปเช่นลูกปัด ผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้ความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

วิธีการนำเสนอ

ผลงานเป็นลักษณะเทคนิคสื่อผสม ที่มีสามมิติ สามารถสวมใส่โชว์ได้ สามารถสวมใส่ในการแสดงท่าร่ายรำตามท่าทางโนราได้อย่างลงตัว

2.2 ผลงานวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

(1)

(2)

ภาพที่ 35 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

(1) ภาพร่างผลงานตามแบบ

(2) ผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

(3)

ภาพที่ 36 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

(1) ภาพการถักปั้งคอของชุดโนรา

(2) ภาพการถักพานไครงหรือพานอกของชุดโนรา

(3) ภาพการถักหางหงส์ของชุดโนรา

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 37 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

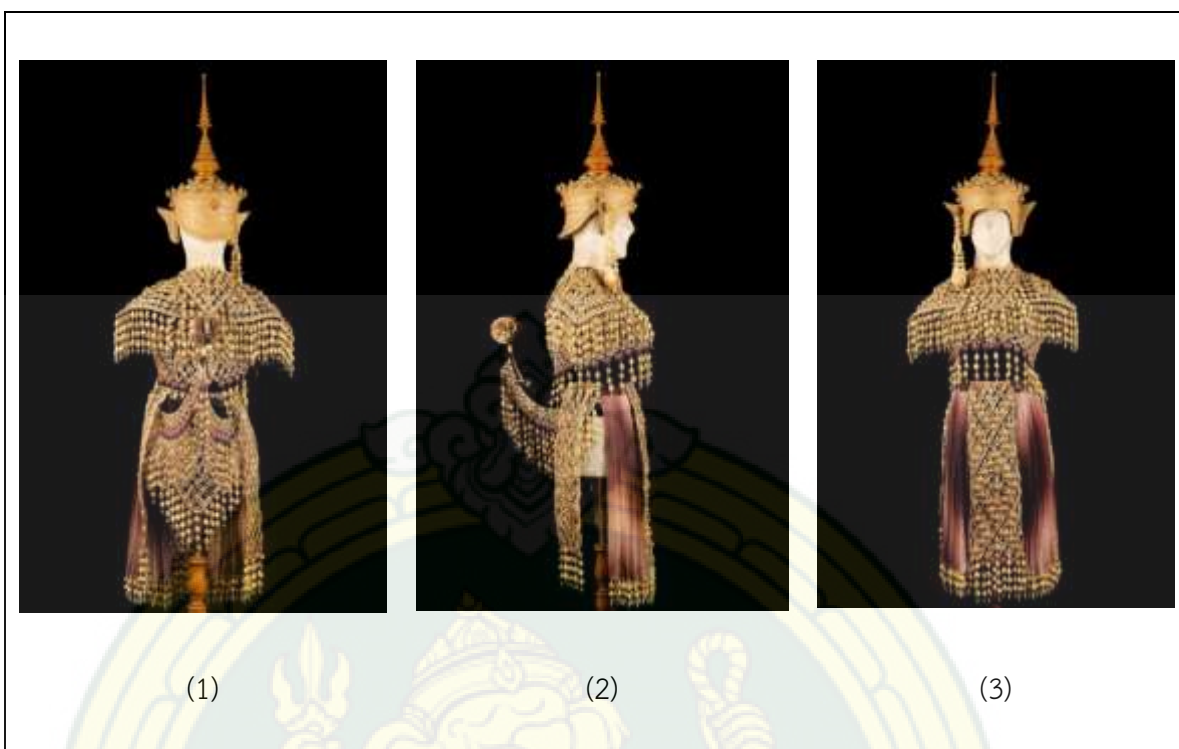
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 38 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

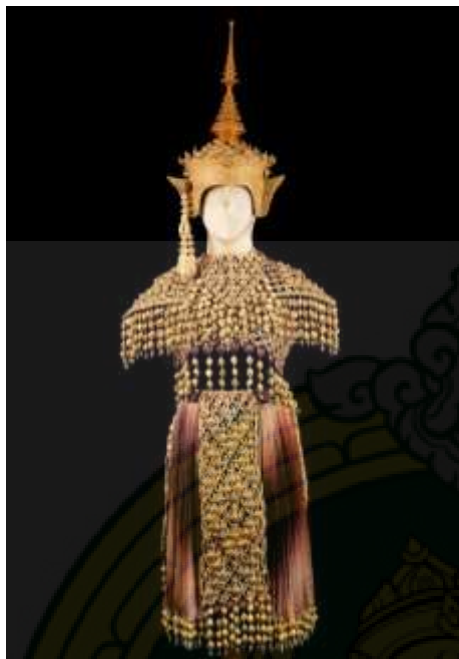
(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อมผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 39 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ชื่อภาพงานศิลป์ถิ่นใต้ 2
เทคนิค สื่อผสม
ปี พ.ศ. 2563
ขนาด ผืนแปรตามสภาพ
ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงความงามของโนราซึ่งเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ที่มีความงดงาม ที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อย และมีการสืบทอดกันมาแต่โบราณ อีกทั้งผู้สร้างสรรค์ได้มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโนราตั้งแต่เยาว์วัย มาถึงปัจจุบัน จึงอยากให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ การสร้างสรรค์ใช้วัสดุ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ที่เหมาะสมให้ตรงกับแนวความคิด

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูป เช่น ลูกปัด และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อเพิ่มความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น และมีการเพิ่มสีสันด้วยการร้อยลูกปัดโนราดั้งเดิมไล่ระดับสี เพื่อให้มีความสวยงามรวมถึงความมั่นคง ตามเอกลักษณ์ของเครื่องแต่งกายชุดโนราที่มีความสวยงาม อ่อนช้อย มั่นคง แข็งแรง

วิธีการนำเสนอ

ผลงานเป็นลักษณะเทคนิคสื่อผสม ที่มีสามมิติ สามารถสวมใส่โชว์ได้ สามารถสวมใส่ในการแสดงท่าร่ายรำตามท่าทางโนราได้อย่างลงตัว

2.3 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

(1)

(2)

ภาพที่ 40 ผลงานสร้างสรรค์การถักทอกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

(1) ภาพการขึ้นโครงร่างชุดโนรา

(2) ผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

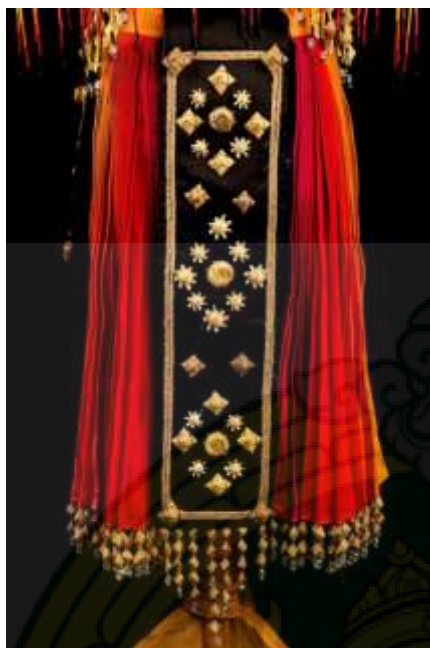
ชื่อผลงาน สานศิลป์ถิ่นใต้ 1

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 41 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

(1) ภาพการถักผ้าหน้าของชุดโนรา

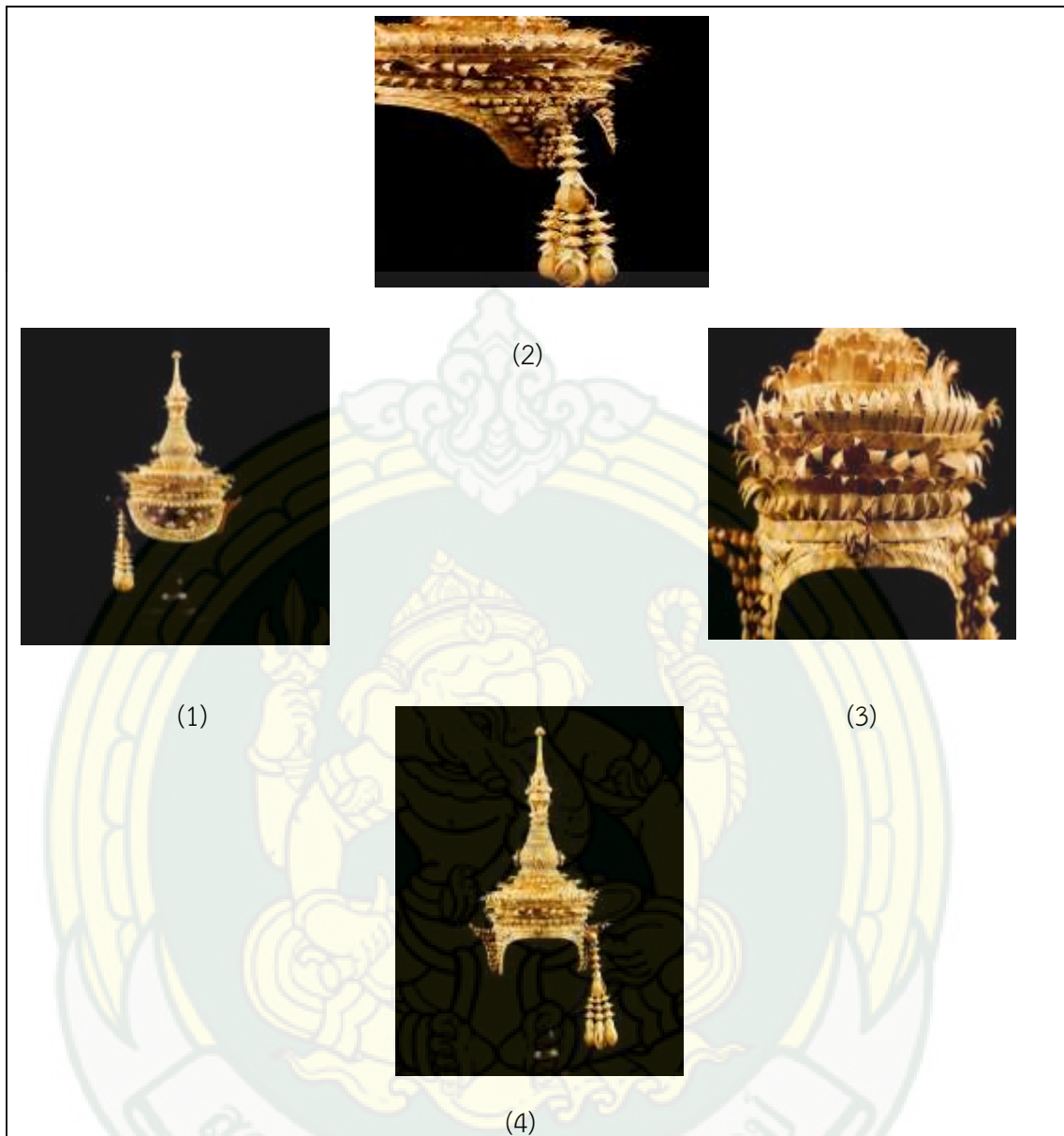
(2) ภาพการถักคลุมไหล่ของชุดโนรา

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผืนแปดตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 42 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

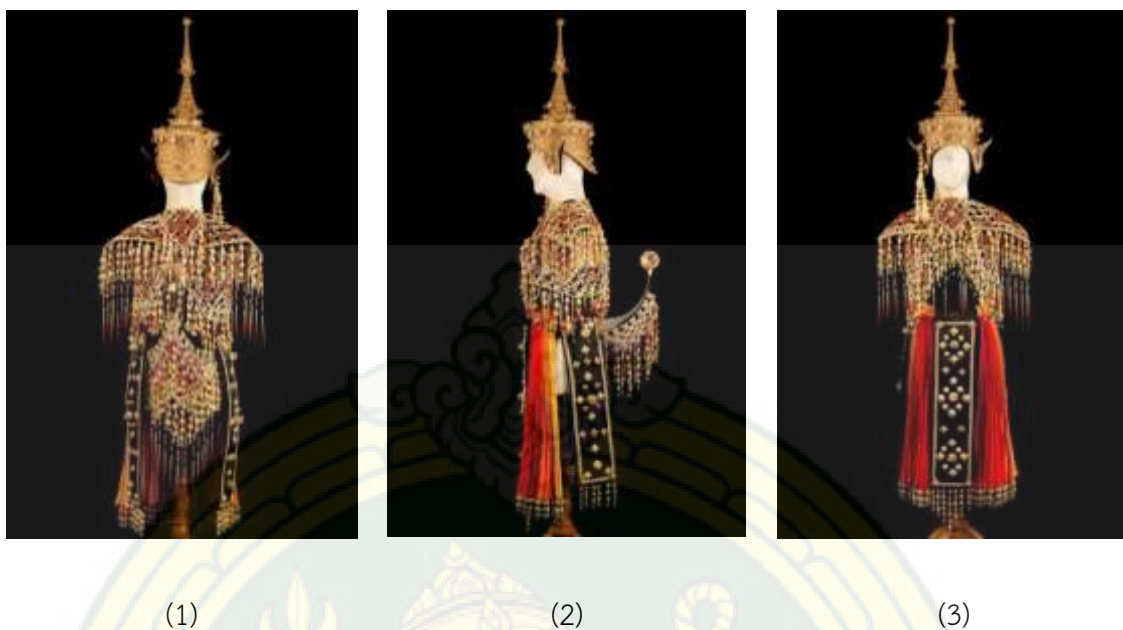
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 43 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

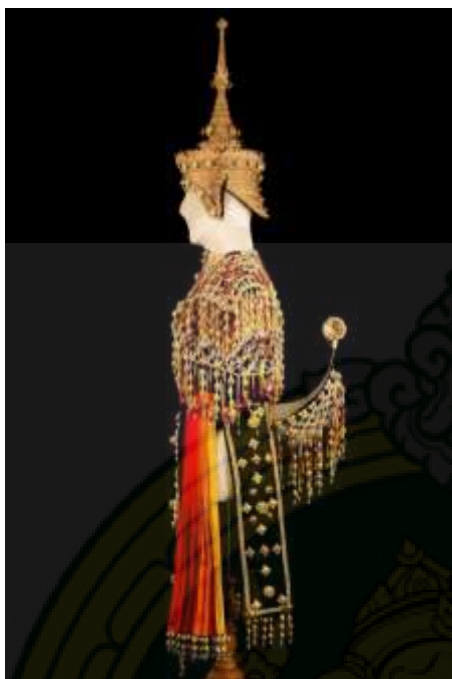
(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

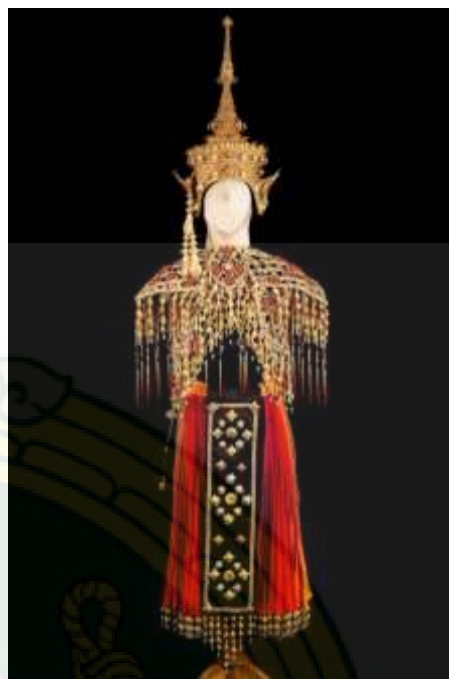
(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 44 ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่อภาพสามศิลป์ถิ่นใต้ 3
ปี พ.ศ. 2563
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด ผั้นแปรตามสภาพ
ที่มา : ผู้วิจัย

แนวความคิดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงความงามของโนราซึ่งเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ที่มีความงดงาม ที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อย และมีการสืบทอดกันมาแต่โบราณ อีกทั้งผู้สร้างสรรค์ได้มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโนราตั้งแต่เยาว์วัย มาถึงปัจจุบันจึงอยากให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาคใต้ การสร้างสรรค์ใช้วัสดุและเทคนิคในการสร้างสรรค์ที่เหมาะสมให้ตรงกับแนวความคิด

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูป เช่น ลูกปัด และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้มีความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น เพิ่มความน่าสนใจด้วยการสานไบลานเป็นลวดลายรูปแบบต่างๆ แล้วนำมาตกแต่งแทนการถักหยวกอย่างเดียว และมีการเพิ่มสีสันด้วยการร้อยลูกปัดโนราดั้งเดิมไล่ระดับสี เพื่อให้มีความสวยงาม รวมถึงความมั่นคง ตามเอกลักษณ์ของเครื่องแต่งกายชุดโนราที่มีความสวยงาม อ่อนช้อย มั่นคง แข็งแรง

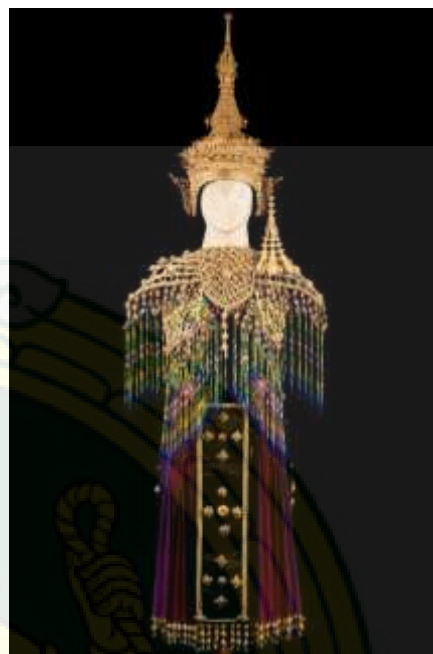
วิธีการนำเสนอ

ผลงานเป็นลักษณะเทคนิคสื่อผสม ที่มีสามมิติ สามารถสวมใส่โชว์ได้ สามารถสวมใส่ในการแสดง ทำร้ายรำตามท่าทางโนราได้อย่างลงตัว

2.4 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

(1)

(2)

ภาพที่ 45 ผลงานสร้างสรรค์การถักทอกล้วยและผลงานเสร็จสมบูรณ์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

(1) ภาพการขึ้นโครงร่างชุดโนรา

(2) ผลงานเสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน สานศิลป์ถิ่นใต้ 1

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

(2)

ภาพที่ 46 ผลงานสร้างสรรค์ภาพชุดโนรา วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

(1) ภาพการถักผ้าหน้าของชุดโนรา

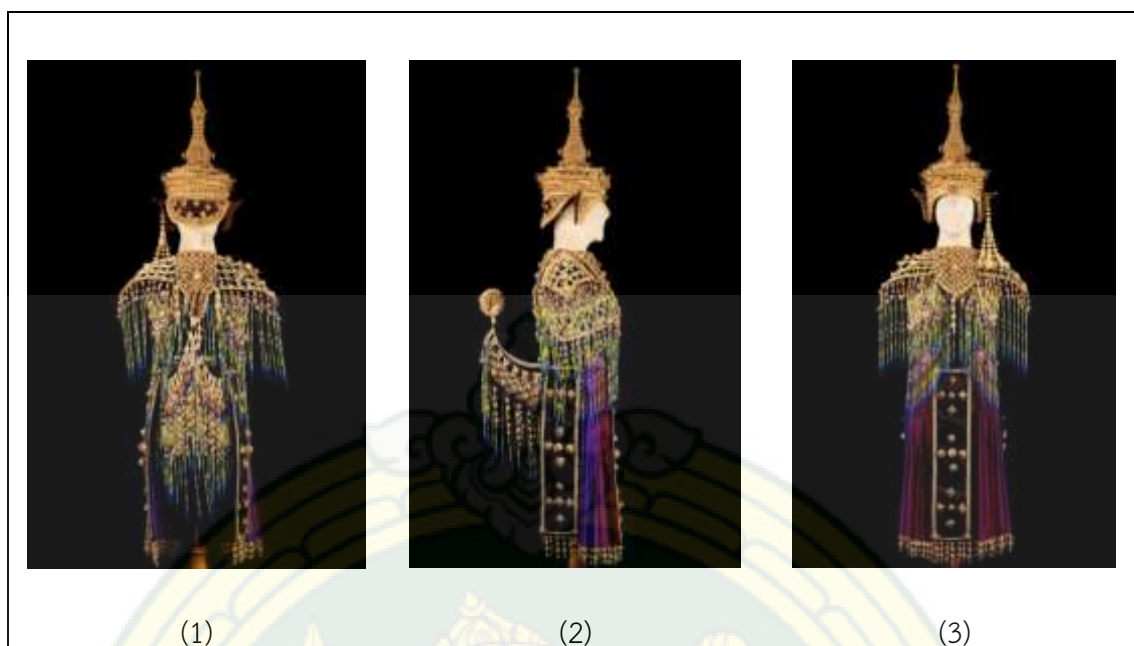
(2) ภาพการถักพานโครงของชุดโนรา

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผันแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 47 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

(1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง

(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง

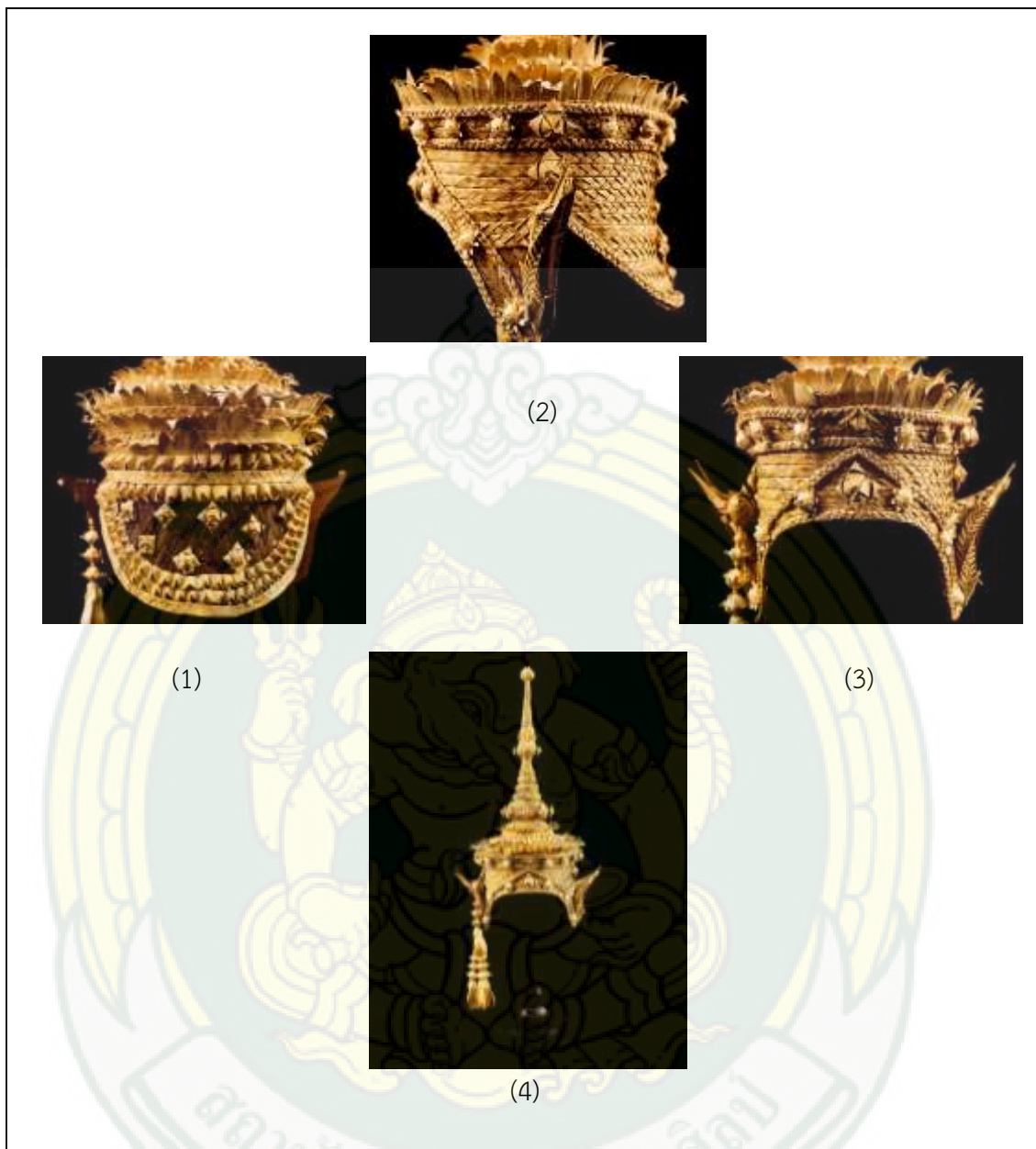
(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผืนแปดตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 48 ผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

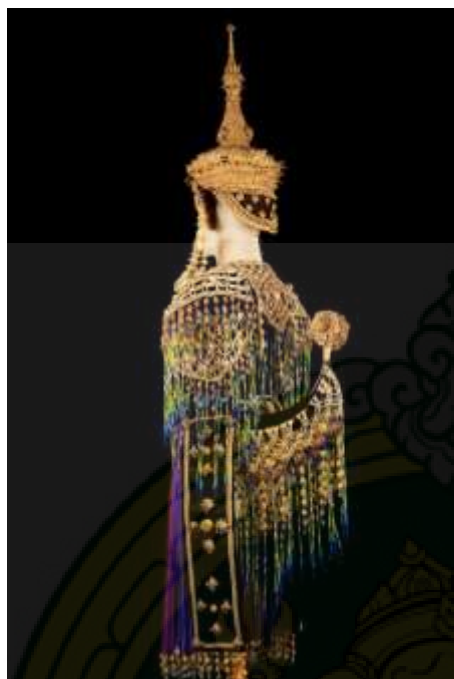
- (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหลัง
- (2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านข้าง
- (3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า
- (4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2563

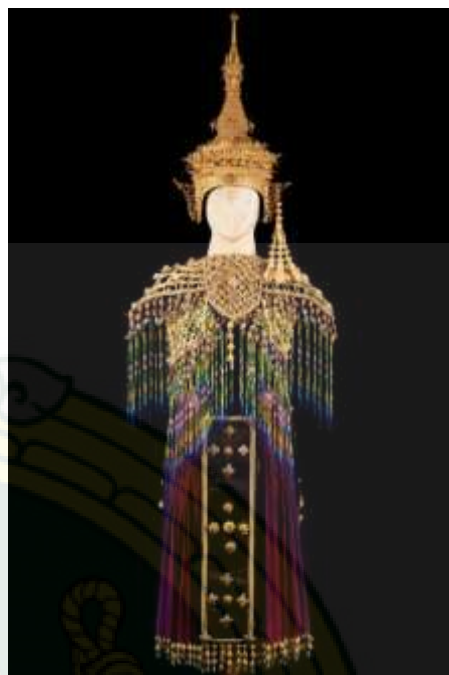
เทคนิค สื่อผสม

ขนาด ผั้นแปรตามสภาพ

ที่มา : ผู้วิจัย

(1)

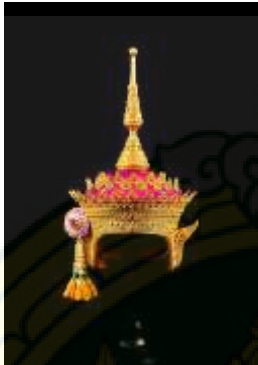
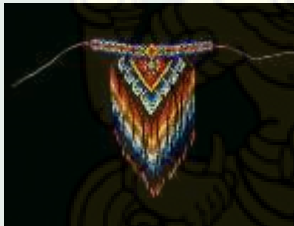
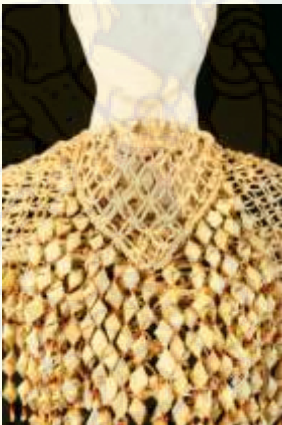

(2)

ภาพที่ 49 ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 ชื่อภาพसानศิลป์ถิ่นใต้ 4
ปี พ.ศ. 2563
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด ผืนแปรตามสภาพ
ที่มา : ผู้วิจัย

3. การวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างของชุดโนราโบราณและผลงานชิ้นที่ 1

เครื่องแต่งกายโนราห์	ชุดโนราโบราณ	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	วิเคราะห์
1. เทริด			ผู้สร้างสรรค์ได้ยึดการใช้เทริดจริงเป็นหลักโดยไม่นำมาแก้ไขแต่อย่างใด
2. ปั้งคอ			ปั้งคอพอจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะการใช้การขึ้นลายโดยการถักหยาวกกล้วยเป็นลายประจำยามแทนลูกปัดและร้อยระย้าโดยใช้โบลานร้อยเป็นลูกตะกร้อเพื่อให้ชุดมีมิติและพลิ้วไหวและผสมผสานกับลูกปัดเป็นตัวเชื่อม

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชุดโนราโบราณและผลงานชิ้นที่ 1 (ต่อ)

เครื่องแต่งกายโนราห์	ชุดโนราโบราณ	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	วิเคราะห์
3. สายบ่า			สายบ่าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะการใช้การขึ้นลายโดยการถักหยวกกล้วยโดยขึ้นต้นเป็นรูปการถักเปียสามเพื่อทำให้ชุดดูมีความมั่นคงจากนั้นถักต่อโดยใช้ลายดอกประจำยามและसानไบลานเป็นลูกตะกร้อนนำมาร้อยเท่ากันกับลูกปัดเพื่อเพิ่มความพลิ้วไหว
4. พานโครง			ผ่านโครงจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะการใช้การขึ้นราโดยการถักหยวกกล้วยเป็นลายดอกประจำยามและसानไบลานเป็นรูปตะกร้อนนำมาร้อยเข้ากับลูกปัดเพื่อเพิ่มความพลิ้วไหวและดูแข็งแรงสวยงามตามลักษณะเด่นของชุดโนราโบราณ

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชุดโนราโบราณและผลงานชิ้นที่ 1 (ต่อ)

เครื่องแต่งกายโนราห์	ชุดโนราโบราณ	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	วิเคราะห์
5. ปั้งคอ			น้ำผ้าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะใช้การขึ้นลายโดยการถักหยาวกกลายเป็นลายดอกประจำยามแทนผ้าที่จะนำมาทำเป็นหน้าภาพส่วนผ้าห้อยข้างยังคงเอกลักษณ์ในการใช้ผ้าอัดจีบแต่เปลี่ยนจากการร้อยระย้าลูกปัดเป็นการร้อยระยยะจากตะกร้อที่สานด้วยใบลานผสมกับลูกปัดแทน
6.			ปั้งสะโพกจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะใช้การขึ้นลายโดยการถักหยาวกกลายเป็นลายดอกประจำยามและร้อยละโดยใช้ลูกตะกร้อที่สานจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดแทนการใช้ลูกปัดทั้งหมด

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างของชุดโนราโบราณและผลงานชิ้นที่ 1 (ต่อ)

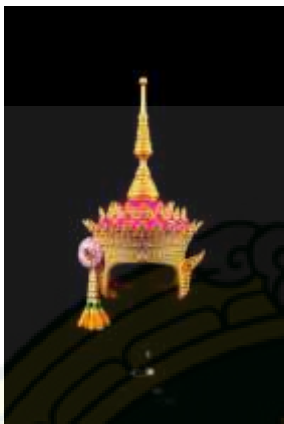
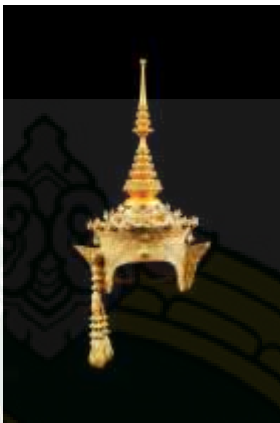
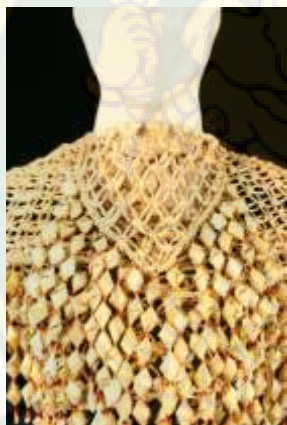
เครื่องแต่งกายโนรา	ชุดโนราโบราณ	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	วิเคราะห์
7. หางหงส์			หางหงส์จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณ แต่จะใช้การขึ้นราโดยการถักหยาวกกล้วยแทนลูกปัดในส่วนของผู้ที่จะใช้หยาวกกล้วยขีดเป็นเส้นบางๆและนำมาพันกันให้เป็นวงกลมแทนผู้ในชุดโนราโบราณและร้อยละโดยใช้ตะกร้อจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดแทนการใช้ลูกปัดทั้งหมด

ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป

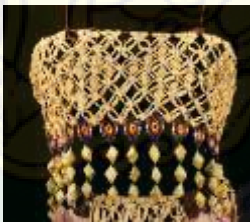
ผลงานชิ้นที่ 1 ยังยึดหลักตามรูปแบบของชุดโนราโบราณแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงและการนำวัฒนธรรมชาติในพื้นที่มาสร้างสรรค์เป็นผลงานโดยใช้หยาวกกล้วยมาถักเป็นลวดลายต่างๆ เช่น ลายเปียสามลายดอกประจายาม และนำใบลานมาสานเป็นลูกตะกร้อเพิ่มความพลิ้วไหวให้ชิ้นงานและยังเพิ่มลูกปัดให้ชิ้นงานมีความอ่อนหวานผสมผสานความแข็งแรงตามลักษณะเด่นของชุดโนราโบราณที่ในหนึ่งชุด มีทั้งความแข็งแรง คุ้มคง อ่อนไหว และสวยงามภายในตัว

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 1 และชิ้นที่ 2

เครื่องแต่งกายโนรา	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	ชิ้นงานชิ้นที่ 2	วิเคราะห์
1. เทริด			เทริดจะมีลักษณะคล้ายกับทรงเทริดโบราณแต่จะนำวัสดุธรรมชาติมาขึ้นโครงแทนโดยการนำไม้ไผ่มาสานในลักษณะของการสานเสื่อแล้วขึ้นโครงเทริด และนำใบลานมาสานเป็นตัวเทริดและตกแต่งโดยการใช้การสานใบลานเป็นดอกดาวกระจาย แล้วนำมาตกแต่งให้เทริดดูมีมิติมากยิ่งขึ้นยอดเทริดยังใช้รูปแบบของโบราณ
2. ปั้งคอ			ปั้งคอจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันตรงที่การนำลายดอกดาวกระจายที่สานจากใบลานมาติดเพื่อให้มีมิติและความสวยงามมากยิ่งขึ้น ตรงระย้าในผลงานชิ้นที่ 2 จะมีลักษณะการขึ้นลายด้วยลูกปัดเป็นลายดอกประจํายามและนำลูกตะกร้อที่สานจากใบลานมาร้อยกับลูกปัดเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 1

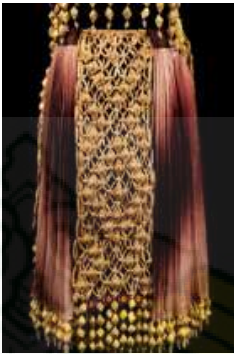
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 1 และชิ้นที่ 2 (ต่อ)

เครื่องแต่งกายโนรา	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	ชิ้นงานชิ้นที่ 2	วิเคราะห์
3. สายป่า			สายป่าจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยาบกลายเป็นลายดอกประจายามแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันการทำให้ชุดมีลายและจุดเด่นเพิ่มขึ้นจากชิ้นที่ 1 โดยการนำใบลานมาสานเป็นดอกดาวกระจายร้อยเข้าด้วยกันกับการถักหยาบกลายเป็นชิ้นเป็นโครงไว้ในส่วนของระย้า ที่ในผลงานชิ้นที่ 2 จะมีลักษณะการขึ้นลายด้วยลูกปัดเป็นลายดอกประจายามที่ไล่สีสวยงามเพิ่มสีส้มให้กับชิ้นงานและร้อยตะกร้อจากใบลานผสมกับลูกปัดเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 1
4. พานโครง			พานโครงจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ทั้งกลางคืนไลน์จากการสานหยาบกลายเป็นลายดอกดาวกระจาย ที่ผ่านจากใบลานมาติดเพื่อให้ดูมีมิติมากขึ้นตรงระย้าที่ในผลงานชิ้นที่ 2 จะมีลักษณะขึ้นลายด้วยลูกปัดเป็นลายดอกประจายามที่ไล่สีสวยงามเพิ่มสีส้มให้กับชิ้นงานและร้อยตะกร้อจากใบลานผสมกับลูกปัดเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 1

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 1 และชิ้นที่ 2 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	ชิ้นงานชิ้นที่ 2	วิเคราะห์
5. ผ้าห้อยหน้า			หน้าผ้าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดโนราโบราณแต่จะใช้การขึ้นลายโดยการสานหยวกกล้วยแทนผ้าที่จะนำมาเป็นหน้าผ้าแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันนำลายดอกที่สานจากใบลานมาติดเป็นเพื่อให้มีมิติมากขึ้นส่วนผ้าห้อยข้างยังคงเอกลักษณ์ในการใช้ผ้าอัดจีบแต่เปลี่ยนจากการร้อยระย้าลูกปัดเป็นร้อยระย้าจากตะกร้อใบลานผสมผสานกับลูกปัดแทน
6. ปั้งสะโพก			ปั้งสะโพกจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ทั้งการขึ้นลายจากการสานหยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันจากการนำลายดอกที่สานจากใบลานมาติดเพื่อให้มีมิติมากขึ้นในส่วนของระย้า ร้อยตะกร้อจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 1

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 1 และชิ้นที่ 2 (ต่อ)

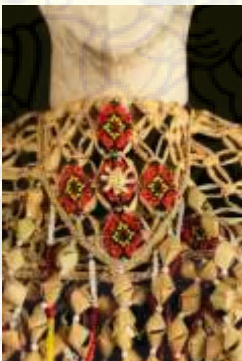
เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชิ้นงานชิ้นที่ 1	ชิ้นงานชิ้นที่ 2	วิเคราะห์
7. หางหงส์			หางหงส์จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยวกกล้วยเป็นลายดอกประจายามลงมาจากเขาควาย จากนั้นร้อยเข้าด้วยกับลูกปัดที่ร้อยไว้ด้วยลายดอกประจายามไล่สีส้นสวยงามและสานตะกร้อจากใบลานนำมาร้อยกับลูกปัดเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 1 ในส่วนของผู้จะใช้หยวกฉีกเป็นเส้นบางๆ และนำมาพันกันให้เป็นวงกลมแทนพู่ในชุดโนราโบราณ

ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป

ผลงานชิ้นที่ 2 จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 1 ซึ่งยังคงแสดงถึงกลิ่นอายของชุดมโนราห์และเค้าโครง ของชิ้นงานชิ้นที่ 1 ยังใช้การถักหยวกกล้วยเป็นจุดเด่นของชิ้นงานและวิธีการสานใบลานที่เพิ่มเติมจากการสานตะกร้อเป็นการสานดอกดาวกระจาย เพื่อนำมาเพิ่มมิติให้ชิ้นงานชิ้นที่ 2 มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้นจากนั้นผู้สร้างสรรค์จะได้นำลูกปัดซึ่งเป็นการร้อยแบบชุดมโนราห์นำมาผสมผสานเข้ากับการถักหยวกกล้วยเพื่อเพิ่มความพลิ้วไหวและเพิ่มความสวยงามของชิ้นงานชิ้นที่ 2 ให้โดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชิ้นงานชิ้นที่ 2 อีกด้วย

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 2	ชั้นงานชั้นที่ 3	วิเคราะห์
1. เทริด			เทริดจะมีลักษณะคล้ายกับผลงาน ชั้นที่ 2 แต่จะมีความแตกต่างกันตรง ลักษณะการตกแต่งที่เพิ่มมากขึ้นโดย การนำใบลานมาสานเป็นลายดอก ดาวกระจายตกแต่งบริเวณยอดเทริด และนำใบลานมาตัดในลักษณะกลีบ บัวติดบริเวณด้านบนของเทริดเพื่อให้ เทริดดูมีมิติและสวยงาม ในส่วนของ ยอดเทริดจะขึ้นโครงโดยการกลึงให้ เป็นลักษณะตามแบบของยอดโนรา โบราณและใช้หยวกกล้วยถักเปียให้ เป็นเส้นยาวพันรอบไม้และตกแต่ง ด้วยดอกไม้จากใบลานในส่วนของ ดอกไม้ที่ตัดทำจากใบลานโดยร้อยดอก ดาวกระจายที่ศาลเป็นใบลานด้วย ดอกจำปีที่ประดิษฐ์ขึ้นจากใบลาน เช่นกัน
2. ปั้งคอ			ปั้งคอจะมีลักษณะคล้ายกับผลงาน ชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นลายจากการถัก หยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะ แตกต่างกันการนำลูกปัดที่ร้อยเป็น ลายดอกประจายมาติดแทน ดอกไม้จากใบลานเพื่อให้มีมิติมาก ขึ้นและเกิดสีสันความสวยงามเพิ่ม จุดเด่นให้ผลงานชั้นที่ 3 เพิ่มมาก ขึ้นในส่วนระย้าในผลงานชั้นที่ 3 ก็ นำใบลานมาสานเป็นลูกตะกร้อ และกับร้อยลูกปัดเช่นเดิม

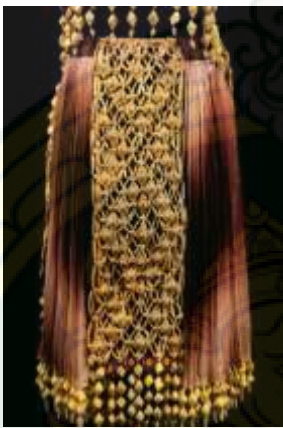
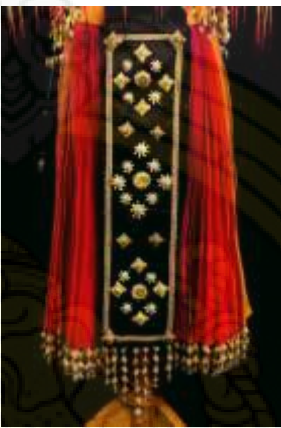
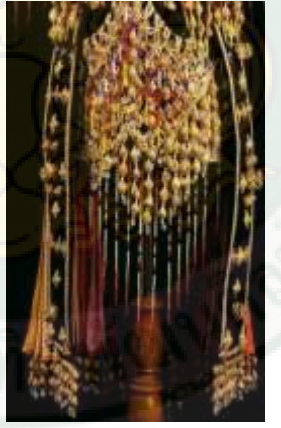
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 2	ชั้นงานชั้นที่ 3	วิเคราะห์
3. สายป่า			สายป่าจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันกับการนำลูกปัดที่ร้อยเป็นลายดอกประจายามาติดแทนดอกไม้จากใบลานเพื่อให้ชั้นงานดูมีมิติมากขึ้นและเกิดสีสันความสวยงาม ในส่วนของระยะในผลงานชั้นที่ 3 จะสานเป็นตะกร้อจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดแต่จะแตกต่างกับผลงานชั้นที่ 2 ตรงที่จะใช้ตะกร้อจากใบลานผสมผสานกับลูกปัด 1 เส้นและถักไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้นทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆ จนครบตามลวดลายที่วางไว้
4. พานโครง			พานโครงจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นโครงจากการสานหยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันที่การขึ้นโครงของชุดที่ 2 โดยผลงานชั้นที่ 2 จะมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่ผลงานชั้นที่ 3 จะมีลักษณะคล้ายกับการสานเป็นสามเหลี่ยมมาต่อกันในลักษณะของชุดโนราโบราณชาย และนำลูกปัดที่ร้อยเป็นลายดอกประจายามาติดแทนดอกไม้จากใบลาน เพื่อให้มีมิติมากขึ้นและเกิดสีสันความสวยงาม ในส่วนของระยะที่ในผลงานชั้นที่ 3 จะสานตะกร้อจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดแต่จะแตกต่างกับผลงานชั้นที่ 2 ตรงที่จะใช้ตะกร้อสานจากใบลานร้อยกับลูกปัด 1 เส้น และ

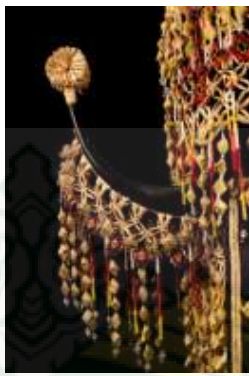
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 2	ชั้นงานชั้นที่ 3	วิเคราะห์
			เส้นถัดไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้นทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆจนครบตามลวดลายที่วางไว้
5. ผ้าห้อยหน้า			หน้าผ้ามีลักษณะแตกต่างจากผลงานชั้นที่ 2 ตรงที่ผลงานชั้นที่ 3 ใช้ผ้าแทนการสานหยวกกล้วยทั้งหมดซึ่งมีลักษณะคล้ายกับชุดโนราโบราณ แต่จะแตกต่างกันตรงลวดลายของหน้าพาทย์ที่ยังคงให้ดอกไม้ที่สานจากใบลานมาตกแต่ง และการร้อยระย้าจากตะกร้อที่ สานใบ ลานผสมผสานกับลูกปัดทั้งหมด
6. ปั้งสะโพก			ปั้งสะโพกจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นไลน์จากการถักหยวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันตรงระย้า ซึ่งผลงานชั้นที่ 3 จะใช้ตะกร้อที่สานจากใบลานร้อยกับลูกปัด 1 เส้น ถัดไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้น ทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆจนครบตามลวดลายที่วางไว้

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 (ต่อ)

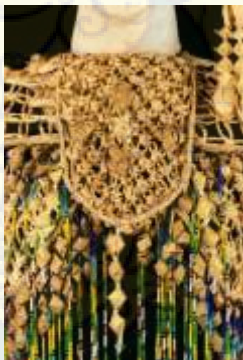
เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 2	ชั้นงานชั้นที่ 3	วิเคราะห์
7. หางหงส์			หางหงส์จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยาวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันตรงระยะที่ในผลงานชั้นที่ 3 จะมีลักษณะการขึ้นลายด้วยลูกปัดเป็นรูปห้าเหลี่ยมและสานตะกร้อจากใบลานร้อยกับลูกปัด และเส้นถัดไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้น ทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆ จนครบตามลวดลายที่วางไว้ในส่วนของผูจะใช้กริดหยาวกเป็นเส้นบางๆ และนำมาพันกันเป็นวงกลมแทนพู่ในชุดโนราโบราณ

ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป

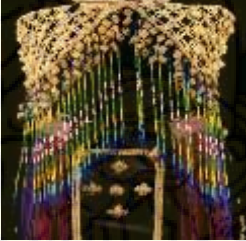
มีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 2 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยาวกกล้วยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันที่พานโครงของชุดโดยผลงานชั้นที่ 2 จะมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่ผลงานชั้นที่ 3 จะมีลักษณะคล้ายกับการสานเป็นสามเหลี่ยมมาต่อกันในรูปแบบของชุดโนราโบราณชายและในการตกแต่งทุกส่วนของชุดโนราจะนำลูกปัดที่ร้อยเป็นลายดอกประจายมาร้อยเข้าด้วยกันกับการถักหยาวกแทนการติดดอกไม้จากใบลาน เพื่อให้มีมิติมากขึ้นและมีความพลิ้วไหวเกิดสีสันความสวยงามและสร้างจุดเด่นให้ผลงานชุดที่ 3 ในส่วนของระยะในผลงานชั้นที่ 3 จะสานตะกร้อจากใบลานกับลูกปัดแต่จะแตกต่างกันกับผลงานชั้นที่ 2 ตรงที่ จะใช้ตะกร้อที่สานจากใบลานผสมผสานกับลูกปัด 1 เส้น และเส้นถัดไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้น ทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆจนครบตามลวดลายที่วางไว้ ผลงานชั้นที่ 3 ยังคงใช้การถักหยาวกกล้วยเป็นหลักและมีการเพิ่มลูกปัดไล่สีมาใช้กับชุดมากกว่าชุดที่ 2 ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความแตกต่าง เพิ่มความโดดเด่นให้ชั้นงานและให้มีกลิ่นอายของชุดโนรา

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 3	ชั้นงานชั้นที่ 4	วิเคราะห์
1. เทริด			เทริดจะมีลักษณะคล้ายกับผลงาน ชั้นที่ 3 จะมีความแตกต่างกันตรง ลักษณะการตกแต่งที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เทริด ดูมีมิติความสวยงามใน ลักษณะที่เรียกว่าเทริดหน้านาง คือ จะมีการขึ้นโครงเป็นกรอบคล้ายกับ กระบังหน้าในส่วนของยอดเทริดจะ ขึ้นโครงโดยการกลึงไม้ไม่ให้เป็น ลักษณะตามแบบของยอดโนรา โบราณและการใช้หยวกกล้วยตาก เปียให้เป็นเส้นยาวพันรอบไม้และ ตกแต่งด้วยดอกดาวกระจายที่ ประสานใบลาน ในส่วนของดอกไม้ ทัดยังคงเหมือนกับชั้นงานที่ 3
2. ปั้งคอ			ปั้งคอจะมีลักษณะคล้ายกับผลงาน ชั้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการถัก หยวกกล้วยแต่ละชั้นงานชั้นที่ 4 จะมี ลักษณะพิเศษยิ่งขึ้น คือการ พัฒนาการถักหยวกกล้วย เป็นลาย ใหม่คือ ลายดอกดาวกระจายที่ทำให้ ช่องว่างระหว่างลายดอกมีน้อยลงทำ ให้ดูแล้วมีความมั่นคงผสมความ แข็งแรงยังมีการเพิ่มจุดเด่นด้วยการ นำลูกปัดมาร้อยเข้ากับการสาน ใบลานเป็นลายดอกบัวบานมา ตกแต่งบนการถักหยวกกล้วยเพิ่มให้ ชั้นงานมีมิติสวยงามยิ่งขึ้น

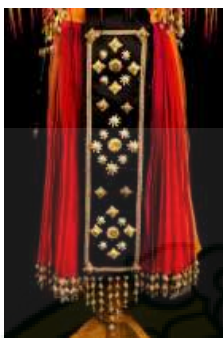
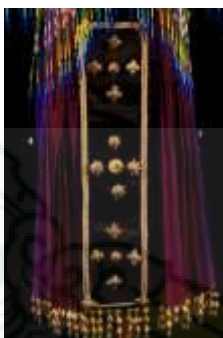
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชิ้นงานชิ้นที่ 3 และชิ้นที่ 4 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชิ้นงานชิ้นที่ 3	ชิ้นงานชิ้นที่ 4	วิเคราะห์
3. สายป่า			สายป่าจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยาวกกกล้วยแต่จะมีลักษณะ แตกต่างกันการนำการสานใบลาน เป็นรูปดอกไม้บัวตูมมาติดแทนเพื่อให้มีมิติมากขึ้นในส่วนของระย้าที่อยู่ในผลงานชิ้นที่ 4 จะร้อยตะกร้อที่สานจากใบลานร้อยกับลูกปัดและเส้นถักไปจะเป็นระย้าที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้นทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆจนจบครบตามลวดลายที่วางไว้เหมือนกับผลงานชิ้นที่ 3
4. พานโครง			พานโครงจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการสาน หยาวกกกล้วย ลักษณะคล้ายกับการสานเป็นสามเหลี่ยมมาต่อกันแต่จะนำดอกบัวบานที่สานจากใบลานมาติดแทนเพื่อให้มีมิติมากขึ้นและเพิ่มจุดเด่นของชิ้นงานในส่วนระย้าในผลงานชิ้นที่ 4 ร้อยตะกร้อที่สานจากใบลานกับลูกปัด และเส้นถักไปจะเป็นระย้าที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้นทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆจนจบครบตามลวดลายที่วางไว้เหมือนกับผลงานชิ้นที่ 3

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 3	ชั้นงานชั้นที่ 4	วิเคราะห์
5. ผ้าห้อยหน้า			หน้าผ้าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับผลงานชั้นที่ 3 แต่จะแตกต่างกันตรงการวางลวดลายของหน้าผ้าและสีของผ้าห้อยข้าง
6. ปั้งสะโพก			ปั้งสะโพกจะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยาบกลัวยแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันการนำดอกบัวบานที่สานจากใบลานมาติดแทนเพื่อให้ดูมีมิติมากขึ้นในส่วนของระย้าที่ในผลงานชั้นที่ 4 จะร้อยตะกร้อที่สานจากใบลานกับลูกปัดและเส้นถักไปจะเป็นระย้าที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้น ทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆ จน จบครบตามลวดลายที่วางเหมือนกับผลงานชั้นที่ 3

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นงานชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย โนราห์	ชั้นงานชั้นที่ 3	ชั้นงานชั้นที่ 4	วิเคราะห์
7. หางหงส์			หางหงส์จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการสานหยวกกล้วยและการร้อยระย้า จะมีความแตกต่างกันตรงที่สีของลูกปัด

ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป

ชั้นงานชั้นที่ 4 จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานชั้นที่ 3 ทั้งการขึ้นลายจากการถักหยวกกล้วย แต่ชั้นงานชั้นที่ 4 จะมีลักษณะที่พิเศษยิ่งขึ้น คือ การพัฒนาการถักหยวกกล้วยเป็นลายใหม่ คือ ลายดอกดาวกระจายที่ทำให้ช่องว่างระหว่างลายมีน้อย ลุงทำให้ดูแล้วมีความมั่นคงผสมความแข็งแรง ยังมีการเพิ่มจุดเด่นด้วยการนำลูกปัดมาร้อยเข้ากับการสานใบลานเป็นลายดอกบัวบานมาตกแต่งบนการถักหยวกกล้วย เพื่อให้ชั้นงานมีมิติที่สวยงามมากยิ่งขึ้นและยังใช้พริของลูกปัดที่แตกต่างจากชั้นงานชั้นที่ 3 คือการเลือกโทนสีตรงข้ามกัน กับชั้นงานชั้นที่ 3 ที่เป็นโทนสีร้อนส่วนชั้นงานชั้นที่ 4 จะเป็นสีโทนเย็น และยังสร้างความแตกต่างของชั้นงานด้วยเทริดที่มีลักษณะแตกต่างกับเทริดชั้นงานทุกชิ้น ด้วยการนำเทริดในรูป แบบหน้านางมาใช้ในการประดิษฐ์เป็นชั้นงานขึ้นมา ในส่วนของระยะในผลงานชั้นที่ 4 จะร้อยตะกร้อที่สานจากใบลานผสมผสานกับลูกปัดและเส้นถักไปจะเป็นระยะที่ร้อยด้วยลูกปัดทั้งเส้นทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อยๆ จนครบตามลวดลายที่วางเหมือนกับผลงานชั้นที่ 3

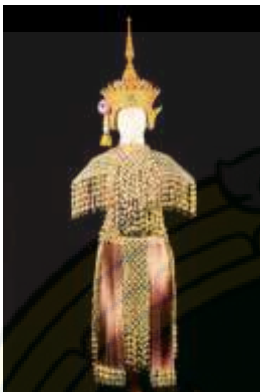
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ของปีกัสโซ่

เรื่อง	การวิเคราะห์
1. การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ของปีกัสโซ่	ผลงานชิ้นที่ 1, 2, 3, 4 การสร้างสรรค์ผลงานชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา โดยนำทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ของปีกัสโซ่กรอบความคิดเฉพาะคิวบิสม์เพียงอย่างเดียว แต่จะดุดับปรับเปลี่ยน หยิบยืม แนวทางการสร้างสรรค์มาจากหลายลัทธิ แล้วนำมาผสมผสานให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสุนทรียเจตคติของปีกัสโซ่ เน้นการแสดงออกทางด้าน อารมณ์และการสร้างสรรค์มีงานจิตรกรรมเป็นการสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด งานจิตรกรรมที่สร้างขึ้นเป็นการรับรู้เชิงสหัชญาณ และรับรู้ในเชิงจินตภาพ สุนทรียเจตคติของปีกัสโซ่ ยังสอดคล้องกับแนวความคิดมนุษยนิยมและปรัชญาอัตถิภาวนิยมของนิทเช่ที่มองว่ามนุษย์มีอิสรภาพในการสร้างสรรค์ และสามารถเลือกดำเนินชีวิตไปในแนวทางของตน สู่การเป็นนายของตนเอง และเจตคติแสดงถึง สภาวะเปลี่ยนแปลงต่อการสร้างสรรค์ มองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ๆ ในชีวิต จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้สามารถพัฒนาผลงานตามแนวความคิด นับว่ามีความสำคัญในการศึกษาเพื่อใช้ในการยืนยันแนวความคิดให้มีความลงตัว จากทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ของปีกัสโซ่ได้สร้างสรรค์ผลงานมาจากหลายๆ ลัทธิ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และจะนำมาปรับปรุงใหม่ ผสมผสานความรู้สึกนึกคิดของศิลปินเข้าไปให้แสดงออกผ่านทางผลงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น

ที่มา : ผู้วิจัย

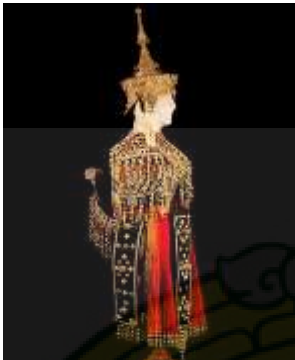
3.1 การวิเคราะห์แนวคิดตามหลักทัศนธาตุ

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์แนวคิดตามหลักทัศนธาตุ

เรื่อง	การวิเคราะห์
1.วิเคราะห์ทิศทางของเส้น ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	ทิศทางของเส้น ผลงานชิ้นที่ 1 มีลักษณะเป็นแนวตั้ง แสดงออกให้เห็นถึงความสวยงาม ความพลิ้วไหว ลวดลายการถักทอวกกล้วย และการผสมผสานกับกับวัสดุสำเร็จรูป ทิศทางของเส้น ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะเป็นแนวตั้ง แสดงออกให้เห็นถึงความสวยงาม ความพลิ้วไหว ลวดลายการถักทอวกกล้วย และการผสมผสานกับกับวัสดุสำเร็จรูป และสามารถสวมใส่ทำการแสดงได้จริง

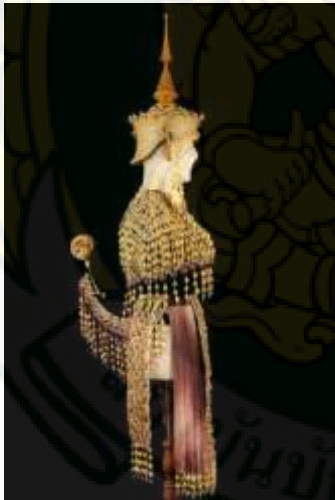
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	ทิศทางของเส้น ผลงานชิ้นที่ 3 ลักษณะเป็นแนวตั้ง แสดงออกให้เห็นถึงความสวยงาม ความพลิ้วไหว ลวดลายการถักทอวกกล้วย และการผสมผสานกับกับวัสดุสำเร็จรูป และสามารถสวมใส่ทำการแสดงได้จริง
ภาพผลงานชิ้นที่ 3 ภาพผลงานชิ้นที่ 4	ทิศทางของเส้น ผลงานชิ้นที่ 4 ลักษณะเป็นแนวตั้ง แสดงออกให้เห็นถึงความสวยงาม ความพลิ้วไหว ลวดลายการถักทอวกกล้วย และการผสมผสานกับกับวัสดุสำเร็จรูป และสามารถสวมใส่ทำการแสดงได้จริง

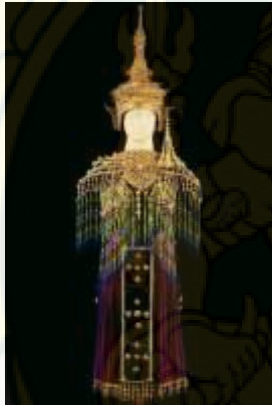
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 34 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
2. วิเคราะห์รูปทรงและขนาด ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	รูปทรงและขนาด ผลงานชิ้นที่ 1 โครงสร้างตามแบบชุดโนรา ในปัจจุบันแต่เปลี่ยนจากการใช้วัสดุสำเร็จรูปแล้วมาเป็นการใช้หยวกกล้วยในการถักลายของชุดแทน เพื่อสื่อให้เห็นถึงความงามของธรรมชาติที่มาจากธรรมชาติโดยแท้จริง รูปทรงและขนาด ผลงานชิ้นที่ 2 โครงสร้างตามแบบชุดโนรา ในปัจจุบันแต่เปลี่ยนจากการใช้วัสดุสำเร็จรูปแล้วมาเป็นการใช้หยวกกล้วยในการถักลายของชุดแทน เพื่อสื่อให้เห็นถึงความงามของธรรมชาติที่มาจากธรรมชาติโดยแท้จริง

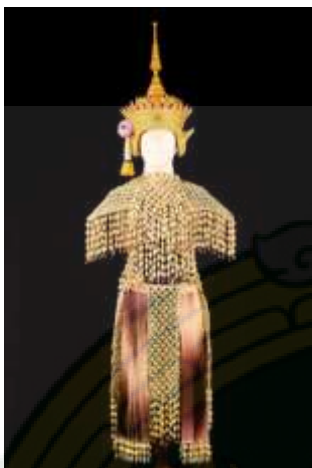
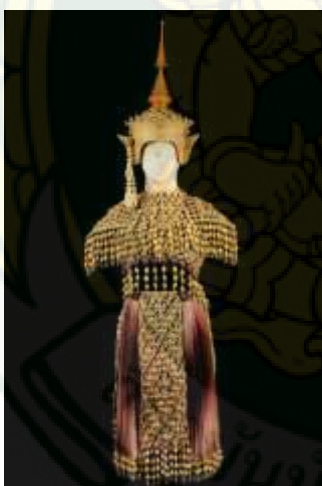
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	รูปทรงและขนาด ผลงานชิ้นที่ 3 โครงสร้างตามแบบชุดโนรา ในปัจจุบันแต่เปลี่ยนจากการใช้วัสดุสำเร็จรูปแล้วมาเป็นการใช้หยวกกล้วยในการถักลายของชุดแทน เพื่อสื่อให้เห็นถึงความงามของธรรมชาติที่มาจากธรรมชาติโดยแท้จริง
ภาพผลงานชิ้นที่ 3 	รูปทรงและขนาด ผลงานชิ้นที่ 4 โครงสร้างตามแบบชุดโนรา ในปัจจุบันแต่เปลี่ยนจากการใช้วัสดุสำเร็จรูปแล้วมาเป็นการใช้หยวกกล้วยในการถักลายของชุดแทน เพื่อสื่อให้เห็นถึงความงามของธรรมชาติที่มาจากธรรมชาติโดยแท้จริง

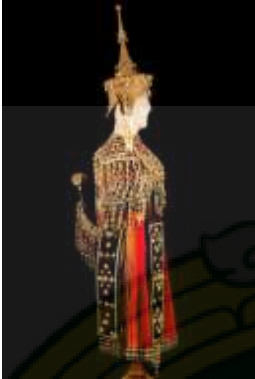
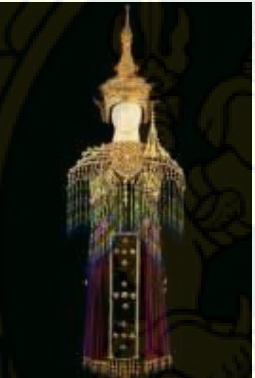
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
3. วิเคราะห์สี ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	สี ผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะเน้นสีตามธรรมชาติของหยวกกล้วย สีให้ เห็นถึงความงดงามของธรรมชาติโดยไม่ต้องแต่ง แต้มสีลงไป สี ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะเน้นสีตามธรรมชาติของหยวกกล้วย สีให้ เห็นถึงความงดงามของธรรมชาติโดยไม่ต้องแต่ง แต้มสีลงไป

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 37 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	สี ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะเน้นสีตามธรรมชาติของหยวกกล้วย สีสื่อให้เห็นถึงความงดงามของธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่แต่จะตกแต่งด้วยลูกปัดสีเพื่อให้ดูมีมิติมากยิ่งขึ้น
ภาพผลงานชิ้นที่ 3 ภาพผลงานชิ้นที่ 4	สี ผลงานชิ้นที่ 4 ลักษณะเน้นสีตามธรรมชาติของหยวกกล้วย สีสื่อให้เห็นถึงความงดงามของธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่แต่จะตกแต่งด้วยลูกปัดสีเพื่อให้ดูมีมิติมากยิ่งขึ้น

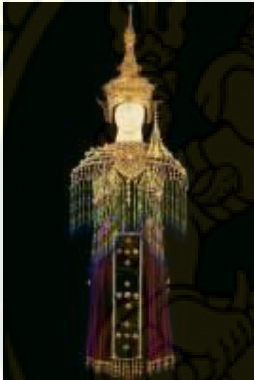
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 38 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
4. วิเคราะห์พื้นผิว ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	พื้นผิว ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการสร้างพื้นผิวโดยใช้หยวกกล้วยตากแห้งในการถักและขึ้นรูปตามลายของชุดโนรา พื้นผิว ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นการสร้างพื้นผิวโดยใช้หยวกกล้วยตากแห้งในการถักและขึ้นรูปตามลายของชุดโนรา

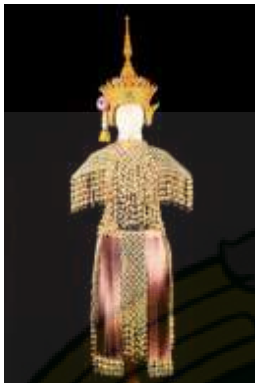
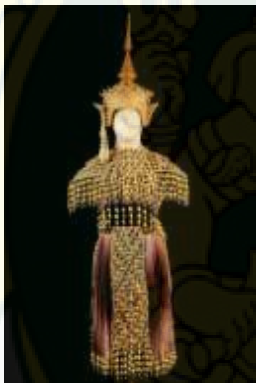
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 39 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
 ภาพผลงานชิ้นที่ 3	พื้นผิว ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นการสร้างพื้นผิวโดยการใช้หยวกกล้วยตากแห้ง ในการถักและขึ้นรูปตามลายของชุดโนรา
 ภาพผลงานชิ้นที่ 4	พื้นผิว ผลงานชิ้นที่ 4 เป็นการสร้างพื้นผิวโดยการใช้หยวกกล้วยตากแห้ง ในการถักและขึ้นรูปตามลายของชุดโนรา

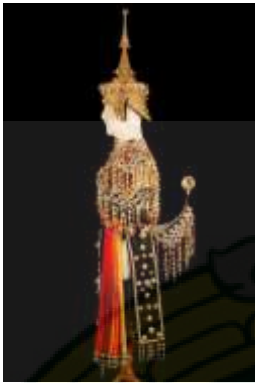
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 40 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
5. วิเคราะห์พื้นที่ว่าง ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	พื้นที่ว่าง ผลงานชิ้นที่ 1 การเว้นช่องว่างระหว่างลายในการปักชุดให้มีช่องว่างที่เท่ากันและเป็นระเบียบเรียบร้อย และสบายตาต่อผู้ชม พื้นที่ว่าง ผลงานชิ้นที่ 2 การเว้นช่องว่างระหว่างลายในการปักชุดให้มีช่องว่างที่เท่ากันและเป็นระเบียบเรียบร้อย และสบายตาต่อผู้ชม

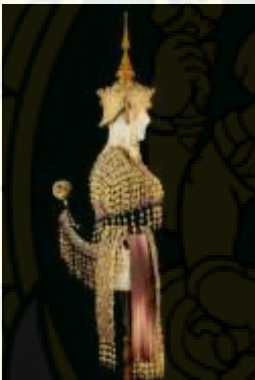
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 41 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	พื้นที่ว่าง ผลงานชิ้นที่ 5 การเว้นช่องว่างระหว่างลายในการปักชุดให้มีช่องว่างที่เท่ากันและเป็นระเบียบเรียบร้อย และสบายตาต่อผู้ชม
ภาพผลงานชิ้นที่ 3 ภาพผลงานชิ้นที่ 4	พื้นที่ว่าง ผลงานชิ้นที่ 4 การเว้นช่องว่างระหว่างลายในการปักชุดให้มีช่องว่างที่เท่ากันและเป็นระเบียบเรียบร้อย และสบายตาต่อผู้ชม

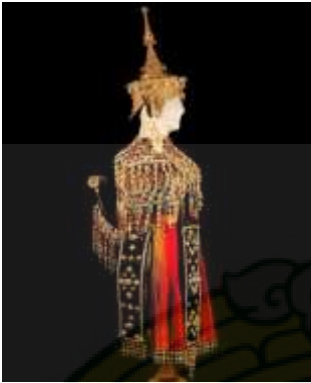
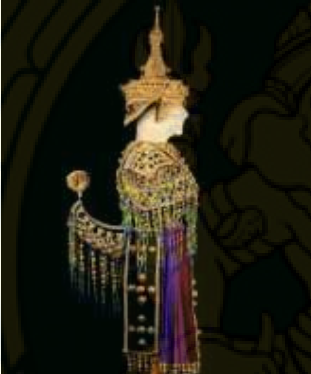
ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 42 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
6. วิเคราะห์เทคนิคและวิธีการ ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	เทคนิคและวิธีการ ผลงานชิ้นที่ 1 เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยวกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูปเช่นลูกปัด ผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้มีความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น เทคนิคและวิธีการ ผลงานชิ้นที่ 2 เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยวกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูปเช่นลูกปัด ผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้มีความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์แนวความคิดตามหลักทัศนธาตุ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	เทคนิคและวิธีการ ผลงานชิ้นที่ 3 เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกัลลวย ไม้ ไบลัน วัสดุสำเร็จรูปเช่นลูกปัดผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกัลลวยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลันเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้ความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น
	เทคนิคและวิธีการ ผลงานชิ้นที่ 4 เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยกกัลลวย ไม้ ไบลัน วัสดุสำเร็จรูปเช่นลูกปัดผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกัลลวยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลันเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้ความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

ที่มา : ผู้วิจัย

3.2 การแก้ปัญหาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

ตารางที่ 44 การแก้ปัญหาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา

เรื่อง	การแก้ปัญหา
1. การแก้ปัญหาแนวความคิด	จากการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา ในขั้นตอนแรกผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลหนังสือที่เกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ ส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์มีข้อมูลไม่เพียงพอไม่มีความชัดเจนที่ตรงกับแนวความคิด จากที่กล่าวมาดังกล่าวทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาข้อมูลมากขึ้นด้วยวิธีการลงพื้นที่ สอบถามตามคณะโนราต่างๆในภาคใต้ เอกสาร หนังสือทางวิชาการ รวมทั้งทางออนไลน์ รวมทั้งได้นำเอาทฤษฎีความงามตามทัศนะของเพลโตมาใช้ จากนั้นได้นำข้อมูลมาสรุปเป็นองค์ความรู้ให้ตรงตามแนวความคิดที่ใช้ในการสร้างสรรค์
2. การแก้ปัญหารูปทรง	ผู้สร้างสรรค์มีการใช้รูปทรงตามรูปแบบของชุดโนราในปัจจุบัน ซึ่งทำให้ผู้สร้างสรรค์ไม่สามารถนำมาปรับหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นโครงสร้างที่ตรงกับแนวความคิดได้ ผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจความหมาย ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม พิธีกรรมให้มีข้อมูลมากขึ้นเพื่อนำรูปทรงมาพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปทรงให้ตรงกับแนวความคิด
3. การแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง	ผลงานมีการใช้ที่ว่างเยอะส่งผลให้การสานเว้นว่างไม่เท่ากันจึงแก้ไขปัญหาโดยสานให้มีความแน่นขึ้นกว่าเดิมเพื่ลดช่องว่างของผลงานลง และให้ผลงานออกมาอย่างสมบูรณ์
4. การแก้ปัญหาเทคนิคและวิธีการ	ผู้สร้างสรรค์ สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้วิธีการสาน การถัก การสาน การร้อยโดยเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากพื้นถิ่น เช่น หยวกกล้วย ไม้ ไบลาน วัสดุสำเร็จรูป เช่น ลูกปัด ผ้า และวัสดุหัตถกรรมประเภทอื่นๆ มาประกอบในผลงาน และใช้เทคนิคการถักหยวกกล้วยให้มีลวดลายตามชุดต้นแบบ มีการสานลูกปัดจากไบลานเพื่อนำมาประกอบในผลงานเพื่อให้ความอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น - ปัญหาที่พบหยวกกล้วยมีความเปราะบางสูงทำให้ขาดได้ง่าย ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ปัญหาโดยการนำหยวกกล้วยไปตากแห้งเพื่อให้มีความเหนียวและแข็งแรงกว่าเดิม
5. การแก้ปัญหาการนำเสนอ	การนำเสนอผลงานในรูปแบบประติมากรรม มองเห็นได้รอบทิศทาง และสามารถนำมาทำการแสดงจริงได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ที่มา : ผู้วิจัย

บทที่ 5

สรุปและประเมินผลงานการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” แสดงออกให้เห็นถึงความงามของโนรา ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านอย่างหนึ่งของภาคใต้ที่มีลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ในตัวเอง เป็นผลผลิตที่ดี งดงาม มีคุณค่า ศิลปะของการฟ้อนรำโนรา หรือโนราห์ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยความประณีตงดงาม เพื่อให้ความบันเทิงให้ผู้ชม มีความรู้สึกคล้อยตาม การรำรำนี้นี้ต้องอาศัยเครื่องดนตรีและการขับร้อง เป็นสาขาหนึ่งของศิลปะสาขาจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ จึงเป็นการละเล่นพื้นเมือง ที่สืบทอดกันมายาวนานและนิยมกันอย่างแพร่หลายในภาคใต้ โนราเป็นการละเล่นที่มีทั้งการร้อง การรำบางส่วนเล่นเป็นเรื่องตามคติความเชื่อที่เป็นพิธีกรรม ถือเป็นศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ที่งดงามคงอัตลักษณ์ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของชาวใต้ได้อย่างลงตัว ซึ่งสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเนื่องจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้สร้างสรรค์ต้องการให้ผู้คนหันมาอนุรักษ์และเห็นคุณค่าตระหนักถึงวัฒนธรรม จึงได้นำรูปแบบชุดโนราที่ใช้ในการแสดงเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ชุดกล่าวขึ้น อีกทั้งเนื่องจากประสบการณ์โดยตรงของผู้สร้างสรรค์เอง และเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับแนวความคิดจึงได้ สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่มีประสบการณ์ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือทางด้านวิชาการ ทฤษฎีประสบการณ์นิยม และทฤษฎีวัฒนธรรม

จากการที่กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างสรรค์สร้างสรรค์ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” เกิดแนวความคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากชุดโนรา ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยการนำลักษณะเด่นที่เป็นความงามจากชุดโนรามานำเป็นโครงสร้างในการสร้างผลงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงรากเหง้าที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพชนสู่รุ่นลูกหลาน และส่งเสริมให้ตระหนักถึงคุณค่าการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในภาคใต้ให้สืบต่อไป สร้างสรรค์เป็นความงามของชุดโนราจนเกิดเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยการนำวัสดุธรรมชาติ เช่นเชือกกล้วยมาถักเป็นชุด การนำใบลานสานเป็นลูกปัด เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

1. สรุปแนวความคิดผลการศึกษาศึกษาการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ผู้สร้างสรรค์ได้แนวความคิดมาจากประสบการณ์โดยตรงที่ร่วมงานศิลปวัฒนธรรมโนราในพื้นที่ของภาคใต้ รวมทั้งทฤษฎี ศิลปะแนวความงามของเพลโต จากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์สามารถพัฒนาแนวความคิดที่แสดงออกให้เห็นถึงลักษณะความงามของชุดโนราพื้นบ้าน

2. สรุปผลการศึกษาเทคนิคในการสร้างสรรค์

ผลงานชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” จำนวน 1 ชุด จำนวน 4 ชิ้น มีเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานดังต่อไปนี้

2.1 เป็นผลงานเทคนิคสื่อผสม เลือกใช้หยวกกล้วย ลูกปัดโนรา ผ้า ที่ให้ความรู้สึก อ่อนช้อยพลิ้วไหว และในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกแข็งแรง

2.2 เทคนิคในการสร้างสรรค์สร้างสรรค์ด้วยวิธีการถักและการสาน จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เทคนิคที่เลือกใช้สามารถสื่อความหมายให้ตรงตามแนวความคิด ถึงการเห็นคุณค่าของศิลปะโนรา

3. สรุปผลการศึกษานำเสนอในการสร้างสรรค์

การนำเสนอผู้สร้างสรรค์พบปัญหา ในการสร้างสรรค์ในเรื่องของการเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ที่มีความเปราะบาง ไม่มีความยืดหยุ่น เมื่อมีการถักหรือสานจึงทำให้ขาดง่าย ผู้สร้างสรรค์จึงพัฒนาโดยการนำไปอบกัมมะถันเพื่อให้ยืดหยุ่น และการนำเสนอในรูปแบบผลงานที่ลักษณะเทคนิคสื่อผสมมีสามมิติ สามารถสวมใส่โชว์ได้ สามารถสวมใส่ในการแสดงท่าร่ายรำตามท่าทางโนราได้ อย่างลงตัว แนวความคิดของผู้สร้างสรรค์แสดงออกให้เห็นถึงความงามของชุดโนราได้ดีอีกด้วย

4. สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมสื่อผสมด้วยวิธีการถัก การสาน และการร้อย ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความงามของเครื่องแต่งกายโนราที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของโนราได้ชัดเจนที่สุด นำวิธีการถัก การสาน การร้อย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สะท้อนให้เห็นความชาญฉลาดในการเลือกสรรวัตถุดิบที่นำมาใช้ทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และยังแสดงความชำนาญในการนำวิธีการถัก การสานการร้อย มาใช้ออกแบบลวดลายได้อย่างชำนาญจึงเกิดการสร้างสรรค์ต่อยอดให้แตกแขนงทางความคิดและรูปแบบต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้ชิ้นงานที่สร้างสรรค์เป็นชิ้นงานที่มีลักษณะเฉพาะตน แต่ยังสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้เช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายของโนราที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจสร้างสรรค์ผลงานด้วยการผสมผสานสร้างสรรค์ด้วยวิธีการทางหัตถกรรมต่าง ๆ อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าความชำนาญและความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางผลงานเป็นรูปแบบสามมิติ จากที่กล่าวมาผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อกระตุ้นให้ผู้คนเห็นคุณค่าความสำคัญของวัฒนธรรมที่กำลังจะเลือนหายไปจากสังคมไทยผ่านกระบวนการทางด้านศิลปะ

5. อภิปรายผล

ผลงานชุด “ สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา ”ผู้สร้างสรรค์เกิดแนวความคิดจากประสบการณ์โดยตรงที่เกิดจากการเรียนรู้ความงามของศิลปะพื้นบ้านภาคใต้ โนราที่มีความเป็นธรรมชาติและสวยงามโดยไม่ได้ปรุงแต่งใด ๆ และจากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจะเห็นได้ว่าด้านที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของโนราได้ชัดเจนที่สุดคือเครื่องแต่งกาย สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกมีมนต์ขลัง อ่อนช้อยพลิ้วไหว มั่นคง และเห็นได้ว่าลวดลายของชุดลูกปัดสะท้อนความเป็นโนราได้ชัดเจนที่สุดและยังสะท้อนให้เห็นการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาพื้นบ้านมีความสำคัญและมีคุณค่ายิ่งต่อวิถีของท้องถิ่นของภาคใต้ เอกวิทย์ ณ ถลางใต้ กล่าวถึงความหมายของภูมิปัญญา ไว้ว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความคิด ความเชื่อ

ความสามารถ ความชัดเจน ที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ใน การปรับตัวและดำรงชีพในระบบ นิเวศหรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ได้มีการสืบสานกันมา อีกทั้งภูมิปัญญาเป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสภาวะต่าง ๆ ในพื้นที่ที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่ง และสร้างถิ่นฐานที่มีการติดต่อสัมพันธ์กันมีการรับเอาหรือปรับเปลี่ยนนำมาสร้างประโยชน์และหรือแก้ปัญหา ได้ในสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคมวัฒนธรรมดังนั้นภูมิปัญญาจึงมีทั้งภูมิปัญญาที่เกิดจากประสบการณ์ ในพื้นที่ภูมิปัญญาที่มาจากภายนอกและภูมิปัญญาที่ผลิตใหม่หรือผลิตซ้ำเพื่อแก้ปัญหาและปรับตัวให้ สอดคล้องกับความจำเป็นและการเปลี่ยนแปลง (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2558, น. 118-119) ในการสร้างสรรค์ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เทคนิคสื่อผสม ที่นำวัสดุที่เป็นธรรมชาติอาทิ เช่น หยกกล้วย ใบลาน และวัสดุ สำเร็จรูป มาผสมผสานโดยใช้เทคนิคการถักเป็นลวดลายเฉพาะที่ผู้สร้างสรรค์ได้ประยุกต์และคิดค้นวิธี ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เกิดเป็นชิ้นงานมีความสวยงามและแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีกลิ่นอาย และคล้ายคลึง กับชุดโนราดั้งเดิมนั้น คือ ความมีมนต์ขลังอ่อนช้อยพลิ้วไหวและมั่นคงนอกจากนี้นำวิธีการสานในรูปแบบ ต่างๆ โดยการประยุกต์จากการสานเสื่อของภาคใต้การสานปลาตะเพียนของภาคกลางเข้าด้วยกันและ ทำให้เกิดเป็นอุปกรณ์ที่สวยงามมาตกแต่งชิ้นงานให้มีความน่าสนใจและความสวยงามมากยิ่งขึ้นและ ยังนำการร้อยลูกปัดโนรามายประยุกต์ใช้ร้อยวัสดุที่ทำขึ้นจากหยวกกล้วยใบลานทำให้เกิดลวดลายต่างๆ ที่ สวยงามเพิ่มจุดเด่นให้ชิ้นงานมากยิ่งขึ้น จากการที่นำการถัก การสาน การร้อยเข้าด้วยกันทำให้เกิดเป็น ความสวยงามเฉพาะตัวของผลงานและจะเน้นการใช้สีของธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่และจะมุ่งเน้นให้ ผลงานมีความพลิ้วไหว แต่แอบแฝงไปด้วยความแข็งแรงในรูปแบบลักษณะสามมิติ จากเทคนิคและ วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์เลือกวิธีการนำเสนอผลงานแบบศิลปะการจัดวาง ด้วยวิธีการสร้างบรรยากาศและการนำผลงานมาสวมใส่ และทำการแสดงประกอบดนตรีสด เพื่อให้ ผู้รับชมเข้าถึงอารมณ์และได้กลิ่นอายลักษณะเด่นของของศิลปะการแสดงโนราและพิธีกรรมความเชื่อ ความศรัทธาต่อครูบาอาจารย์ บรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้ว ผู้สร้างสร้างสรรค์ผลงานโดย ได้รับอิทธิพลทางด้านหัตถกรรมจักสานจากวัสดุที่มาจากพืชท้องถิ่นซึ่งเป็นสิ่งที่ทำกันแพร่หลายทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศไทยการค้าหัตถกรรมจักสานเป็นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่มีทำกันมา แต่โบราณและมี ทำทั่วไปในทุกภาคของประเทศไทยงานหัตถกรรมจักสานเป็นงานที่ใช้ฝีมือในการดัดแปลงวัสดุธรรมชาติมา เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันหรือในโอกาสพิเศษแม้บางครั้งจะมีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเข้า มาช่วยบ้าง แต่กระบวนการผลิตจะใช้ฝีมือเป็นสำคัญงานหัตถกรรมจักสานจึงเป็นงานที่สะท้อนถึงเทคโนโลยี และภูมิปัญญาของชาวบ้านได้เป็นอย่างดีเป็นการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาพื้นบ้านมีความสำคัญและมีคุณค่า อย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนไทย วิบูลย์ ลี้สุวรรณ ได้กล่าวถึงความหมายของงานหัตถกรรมจักสานไว้ว่า หมายถึงสิ่งที่ผลิตขึ้นด้วยมือโดยวิธีจักสาน ถัก และทอ เป็นหลักการเรียกเครื่องจักสานว่าจักสานนั้น เข้าใจว่าเป็นคำที่เรียกขึ้นตามวิธีการที่ทำให้เกิดเครื่องจักสานขึ้นนั่นเอง เพราะเครื่องจักสานต่าง ๆ จะสำเร็จเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์นั้นจะต้องผ่านกระบวนการที่ประกอบขึ้นด้วยการจักสานและการถัก หรือการขัดกันของวัสดุที่ผ่านกระบวนการเตรียมด้วยการจักเพื่อแปรรูปวัสดุหรือวัตถุดิบให้สอดคล้อง กับการใช้สอยเสียก่อน (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, 2532, น. 8-9) จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดข้างต้นนับว่าตรง ตามวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะตนนำผลงานเผยแพร่ ผ่านสื่อสาธารณะ เช่น จัดนิทรรศการ ศิลปะในหอศิลป์ของสถาบันทางการศึกษาในด้านศิลปะและ

จัดพิมพ์หนังสือสู่จิตรในแบบศิลปะ รวมถึงนำเสนอบทความวิชาการในฐาน Tci เพื่อเป็นองค์ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจในการศึกษาและนำไปต่อยอดพัฒนาเป็นลำดับต่อไป

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการศึกษาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” เป็นผลงานประติมากรรมนูนจากเทคนิคสื่อผสมด้วยเทคนิคการถัก การสาน การร้อย เกิดเป็นลักษณะเฉพาะตนแสดงออกให้เห็นถึงลักษณะความงามที่เกิดจากประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม และศิลปะการแสดง ในพื้นที่ชนบทที่มีความเชื่อและสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษเพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนัก เห็นคุณค่า และการอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รักษาไว้ต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สุนทรียะความงามของภาพสะท้อนโนรา” ผู้สร้างสรรค์สามารถนำผลงานมาพัฒนาได้ดังต่อไปนี้

- 7.1 การสร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุที่เป็นธรรมชาติในพื้นที่
- 7.2 ต้องการแสดงออกให้เห็นถึงความงดงามที่เป็นธรรมชาติของพิธีกรรม วัฒนธรรม ศิลปะการแสดง
- 7.3 ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการศึกษาต่อผู้ที่มีความสนใจ

บรรณานุกรม

- ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์. (2561). โนรา รำพื้นฐาน สายตระกูลขุนอุปถัมภ์นรากร. คณะศิลปกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. (2527), โนรา อนุสรณ์ งานพระราชทานเพลิงศพ ขุนอุปถัมภ์นรากร
(พุ่ม เทวา). สงขลา: เทมการพิมพ์.
- พิทยา บุขรรัตน์. (2561), โนรา ฉบับสถาบันทักษิณคดี, สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ทักษิณ, สงขลา.
- ราชบัณฑิตยสถาน (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมี.
วิเชียร ณ นคร. (2537). มรดกวัฒนธรรมทักษิณ. นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
สาโรช นาคะวิโรจน์. (2538), โนรา, วิทยาลัยครูสงขลา. (อัสสำเนา).
- สุริยะ ฉายะเจริญ. (2558). กระบวนการสร้างสรรค์ภาพวาดเส้นชุดมะนิลา 2557. ใน วารสารนิเทศ
สยามปริทัศน์, 14(16), 13-22.
- อุดม หนูทอง. (2536), โนรา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สงขลา. (อัสสำเนา).
- เอกวิทย์ ณ ถลาง (2558). ภูมิปัญญาทักษิณ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์, พิมพ์ครั้งที่ 2.
“ความหมายโนราห์หรือโนรา” ออนไลน์. สืบค้น 30 กันยายน 2562
จาก <https://th.wikipedia.org>
- “ความหมายของความงาม” ออนไลน์. สืบค้น 30 กันยายน 2562
จาก <https://th.wikipedia.org>
- “ผลงานยุคแรก (ชะลูด นิ่มเสมอ)” ออนไลน์. สืบค้น 29 กันยายน 2562
จาก <https://world.kapook.com/pin/557169fa4d265a17634a9acc>
- “ผลงานเส้นใยแห่งความรักของแม่ (เมตตา สุวรรณศรี)” ออนไลน์. สืบค้น 29 กันยายน 2562
จาก <http://www.resource.lib.su.ac.th/>
- “ERNESTO NETO – การถักแบบสร้างสรรค์” ออนไลน์. สืบค้น 29 กันยายน 2562
จาก <https://umagaracinha.wordpress.com/>
- “Shouchiku Tanabe” ออนไลน์. สืบค้น 29 กันยายน 2562
จาก <https://www.asianart.com/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

นายเอกรินทร์ ชัยจะโปะ

วัน เดือน ปี เกิด

11 พฤษภาคม 2535

สถานที่เกิด

โรงพยาบาลระโนด

อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ที่อยู่

บ้านเลขที่ 142/2 ม. 5

ต. ท่าบอน อ. ระโนด จ. สงขลา

ตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี

สถานที่ทำงาน

กลุ่มอำนวยการพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานแล้ว

เขต 15 สงขลา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการสินนคร

(รัฐประธานราษฎร์นิกร)

พ.ศ. 2559

ปริญญาตรี สาขาจิตรกรรม สาขาศิลปการออกแบบ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

พ.ศ. 2564

ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

